

ZAJEDNIČKA LISTA ORUŽJA I VOJNE OPREME

(oprema obuhvaćena Zajedničkim stavom Vijeća
2008/944/ZVSP o utvrđivanju zajedničkih pravila kontrole
izvoza vojne tehnologije i opreme / Zajednička lista robe
vojne namjene Evropske unije donijete od strane Vijeća
Evropske unije 24. februara 2025. godine)

Napomena 1. Pojmovi u "navodnicima" definirani su
pojmovi. Pozvati se na "Definicije pojmova korištenih na
Listi", priložene ovoj Listi.

Napomena 2. U nekim slučajevima hemikalije su
popisane imenom i CAS brojem. Lista se odnosi na hemikalije
iste strukturne formule (uključujući hidrate), bez obzira na ime
ili CAS broj. CAS brojevi prikazani su kako bi se lakše
identificirala određena hemikalija ili smjesa, bez obzira na
nomenklaturu. CAS brojevi ne mogu se koristiti kao jedino
sredstvo identifikacije jer neki oblici navedenih hemikalija
imaju različite CAS brojeve, a i smjese koje sadržavaju
navedenu hemikaliju mogu također imati različite CAS brojeve.

Napomena 3. "Lista robe EU-a s dvojnog namjenom"
odnosi se na Prilog I. Uredbi (EU) 2021/821 Evropskog
parlamenta i Vijeća od 20. maja 2021. o uspostavljanju režima
Unije za kontrolu izvoza, brokeringa, tehničke pomoći, provoza
i prenosa robe s dvojnog namjenom (preinaka).

**ML1 Oružje s glatkom cijevi kalibra manjeg od 20 mm,
ostalo naoružanje i automatsko oružje kalibra 12,7 mm
(kalibra 0,50 inča) ili manje i pribor, kako slijedi, te za njih
posebno konstruirane komponente:**

Napomena ML1 ne odnosi se na:

- a. Vatreno oružje posebno konstruirano za upotrebu s tzv.
manevarskom municijom iz koje nije moguće ispaliti
projektil;
- b. Vatreno oružje posebno konstruirano za izbacivanje
projektila povezanih žicom ili uzicom, bez
visokoeksplozivnog punjenja ili komunikacijske
povezanosti, s dometom ne većim od 500 m;
- c. Oružje koje ispaljuje municiju s rubnim paljenjem i koje
nije potpuno automatsko;
- d. "Onesposobljeno vatreno oružje".

Tehnička napomena

za potrebe ML1. Napomena d. "onesposobljeno vatreno
oružje" vatreno je oružje koje je onesposobljeno za
ispaljivanje projektila postupcima koje je odredilo nacionalno
tijelo države članice EU-a ili države učesnice u Wassaenaarskom
aranžmanu. Tim postupcima nepovratno se izmjenjuju osnovni
elementi vatrene oružja. U skladu s nacionalnim zakonima i
propisima, onesposobljavanje vatrene oružja može se dokazati
potvrdom koju podnosi nadležno tijelo te ono može biti
naznačeno na vatrene oružju u obliku pečata na osnovnom
dijelu.

- a. Puške i kombinirano oružje, ručno vatreno oružje,
mitraljezi, kratki mitraljezi i višecijevno oružje;
Napomena ML1.a. ne odnosi se na sljedeće:
 - a. Puške i kombinirano oružje proizvedeno prije 1938.;
 - b. Reprodukcije pušaka i kombiniranog oružja čiji su
originali proizvedeni prije 1890.;
 - c. Ručno vatreno oružje, višecijevno oružje i mitraljezi
proizvedeni prije 1890. te njihove reprodukcije;
 - d. Puške ili ručno vatreno oružje koji su posebno
konstruirani za ispaljivanje inertnih projektila s pomoću
komprimiranog zraka ili CO₂;
 - e. Ručno vatreno oružje posebno izrađeno za bilo šta od
sljedećeg:
 1. Ubijanje domaćih životinja ili
 2. Uspavljivanje životinja.
 - b. Oružje s glatkom cijevi kako slijedi:
 1. Oružje s glatkom cijevi posebno konstruirano za vojnu
upotrebu;
 2. Ostalo oružje s glatkom cijevi kako slijedi:
 - a. Potpuno automatsko oružje;
 - b. Poluautomatsko oružje ili oružje s kliznim mehanizmom
punjenja (pumperice);
- Napomena ML1.b.2. ne odnosi se na oružje posebno
konstruirano za ispaljivanje inertnih projektila s pomoću
komprimiranog zraka ili CO₂.
- Napomena ML1.b. ne odnosi se na sljedeće:
 - a. Oružje s glatkom cijevi proizvedeno prije 1938.;
 - b. Reprodukcije oružja s glatkom cijevi čiji su originali
proizvedeni prije 1890.;
 - c. Oružje s glatkom cijevi koje se koristi za lov ili sport. To
oružje ne smije biti posebno konstruirano za vojnu
upotrebu niti smije biti automatsko;
 - d. Oružje s glatkom cijevi posebno konstruirano za bilo što
od sljedećeg:
 1. Ubijanje domaćih životinja
 2. Uspavljivanje životinja;
 3. Seizmička testiranja;
 4. Ispaljivanje industrijskih projektila; ili
 5. Onesposobljavanje improviziranih eksplozivnih naprava
(IED-ova).
- VAŽNA NAPOMENA Za sredstva za onesposobljavanje
vidjeti ML4 i 1A006 na Listi robe dvojne namjene.
- c. Oružje koje ispaljuje municiju bez čahure;
 - d. Oprema posebno konstruirana za sredstva navedena u
ML1.a., ML1.b. ili ML1.c., kako slijedi:
 1. Odvojivi spremnici za municiju;
 2. Prigušivači pucnja ili moderatori;
 3. "Nosачи oružja";
- Tehnička napomena
- Za potrebe ML1.d.3. "nosачи oružja" naprava je konstruirana
za postavljanje oružja na kopneno vozilo, "avion", plovilo ili
konstrukciju.

4. Prigušivači bljeska;
5. Optički ciljnici za oružje s elektronskom obradom slike;
6. Optički ciljnici za oružje posebno konstruirani za vojnu upotrebu;

ML2 Oružje s glatkom cijevi kalibra 20 mm ili većeg, ostalo oružje ili naoružanje kalibra većeg od 12,7 mm (kalibra 0,50 inča), bacači posebno konstruirani ili modificirani za vojnu upotrebu i pripadajući pribor, kako slijedi, te za njih posebno konstruirane komponente:

- a. Vatreno oružje, haubice, topovi, minobacači, protuoklopno oružje, lanseri raketa, vojni bacači plamena, puške, netrajno oružje i oružje s glatkom cijevi;
Napomena 1. ML2.a. uključuje ubrizgavače, mjerne naprave, spremnike te ostale komponente posebno konstruirane za upotrebu s tečnim pokretačkim punjenjima za bilo koji dio opreme naveden u ML2.a.

Napomena 2. ML2.a. ne odnosi se na oružje kako slijedi:

- a. Puške, oružje s glatkom cijevi i kombinirano oružje proizvedeno prije 1938.;
- b. Reprodukcijske pušaka, oružja s glatkom cijevi i kombiniranog oružja čiji su originali proizvedeni prije 1890.;
- c. Vatreno oružje, haubice, topove i minobacače proizvedene prije 1890.;
- d. Oružje s glatkom cijevi koje se koristi za lov ili sport. To oružje ne smije biti posebno konstruirano za vojnu upotrebu niti smije biti automatsko;
- e. Oružje s glatkom cijevi posebno konstruirano za bilo što od sljedećeg:

1. Ubijanje domaćih životinja;
2. Uspavljivanje životinja;
3. Seizmička testiranja;
4. Ispaljivanje industrijskih projektila; ili
5. Onesposobljavanje improviziranih eksplozivnih naprava (IED-ova);

VAŽNA NAPOMENA Za sredstva za onesposobljavanje vidjeti ML4 i 1A006 na Listi robe dvojne namjene.

- f. Ručni lanseri projektila posebno konstruirani za izbacivanje projektila povezanih žicom ili uzicom, bez visokoeksplozivnog punjenja ili komunikacijske povezanosti, s dometom ne većim od 500 m.

- b. Bacači, posebno konstruirani ili modificirani za vojnu upotrebu;

1. Bacači dimnih granata;
2. Bacači plinskih granata;
3. Bacači pirotehničkih sredstava;

Napomena ML2.b. ne odnosi se na signalne pištolje.

- c. Posebno konstruirani pribor za oružje naveden u ML2.a. kako slijedi:

1. Ciljnici za oružje i nosači ciljnika za oružje posebno konstruirani za vojnu upotrebu;
2. Naprave za smanjenje otkrivanja položaja;
3. Nosači;
4. Odvojivi spremnici za municiju;
- d. Ne koristi se od 2019.

ML3 Municija i naprave za podešavanje upaljača, kako slijedi, te posebno konstruirane komponente za njih:

- a. Municija za oružje navedeno u ML1, ML2 ili ML12.
- b. Naprave za podešavanje upaljača posebno konstruirane za municiju navedenu u ML3.a.

Napomena 1. Posebno konstruirane komponente navedene u ML3 uključuju:

- a. Metalne ili plastične proizvode, kao što su nakovnji kapisle, košuljice zrna, članci redenika, vodeći prsteni i metalni dijelovi municije;
- b. Sigurnosne i oružne naprave, upaljače, senzore i inicijalne naprave;
- c. Energetska punjenja za jednokratno ispaljenje;
- d. Sagorive čahure za punjenje;
- e. Podmunicija, uključujući bombice, mine i projektele navođene na cilj.

Napomena 2. ML3.a. ne odnosi se ni na što od sljedećeg:

- a. Municija čija je čahura zatvorena bez projektila (tzv. prazna zvijezda);
- b. Tzv. manevarska municija s probušenom komorom za barut;
- c. Ostala prazna i slijepa municija koja ne uključuje komponente konstruirane za bojevu municiju; ili
- d. Komponente posebno konstruirane za praznu ili slijepu municiju, navedeno u ovoj Napomeni 2.a., b. ili c.

Napomena 3. ML3.a. ne odnosi se na patrone posebno konstruirane za bilo koju od sljedećih namjena:

- a. Signaliziranje;
- b. Tjeranje ptica; ili
- c. Paljenje fitilja na naftnim bušotinama.

ML4 Bombe, torpeda, rakete, projektili, ostale eksplozivne naprave i punjenja, kao i pripadajuća oprema i pribor, kako slijedi, posebno konstruirana za vojnu upotrebu, te za njih posebno konstruirane komponente:

VAŽNA NAPOMENA 1. Za opremu za navođenje i navigaciju vidjeti ML11.

VAŽNA NAPOMENA 2. Za sisteme za zaštitu aviona od raketa (AMPS), vidjeti ML4.c.

- a. Bombe, torpeda, granate, dimni spremnici, rakete, mine, projektili, dubinska (protupodmornička) punjenja, punjenja za rušenje, kao i oprema za uništavanje, "pirotehničke" naprave, patrone, pripadajuća podmunicija i simulatori (npr. oprema koja simulira karakteristike bilo koje od tih stavki), posebno konstruirani za vojnu upotrebu;

Napomena ML4.a. uključuje:

- a. Dimne granate, zapaljive bombe i eksplozivne naprave;
 - b. Sapnice raketa ili projektila i vrhove projektila na letjelicama koje imaju mogućnost povratka u atmosferu.
- VAŽNA NAPOMENA Za municiju u obliku granata ili spremnikâ za oružje ili bacače navedene u ML1 ili ML2 i podmuniciju posebno konstruirano za municiju, vidjeti ML3.

- b. Oprema koja ima sve od navedenog:

1. Posebno je konstruirana za vojnu upotrebu; i
2. Posebno je konstruirana za "aktivnosti" koje su vezane uz bilo šta od sljedećeg:

- a. Stavke navedene u ML4.a.; ili
- b. Improvizirane eksplozivne naprave (IED-ove).

Tehnička napomena

Za potrebe ML4.b.2. "aktivnosti" se odnosi na rukovanje, ispaljivanje, polaganje, nadzor, pražnjenje, detonaciju, aktiviranje, električno napajanje s jednokratnim radnim učinkom, zavaravanje, ometanje, odstranjivanje, otkrivanje, smetanje ili zbrinjavanje.

Napomena 1. ML4.b. uključuje:

- a. Mobilna oprema za pretvaranje plina u tekuće stanje;
- b. Ploveće električne provodne kablove za čišćenje magnetskih mina.

Napomena 2. ML4.b. ne odnosi se na ručne napravive koje su namijenjene isključivo za detekciju metalnih objekata i nemaju mogućnost razlikovanja mina od ostalih metalnih objekata.

c. Sistemi za zaštitu aviona od raketa (AMPS).

Napomena ML4.c. ne odnosi se na AMPS koji ima sve od navedenog:

a. Bilo koji od sljedećih senzora za upozorenje na prisutnost projektila:

1. Pasivne senzore s vršnim odzivom između 100 – 400 nm; ili

2. Aktivne pulsirajuće Dopplerove senzore za upozorenje na prisutnost projektila;

b. Sisteme za stvaranje protumjera;

c. Baklje, koje imaju i vidljiv i infracrveni odraz, za ometanje projektila zemlja- zrak; i

d. Ugrađen na "civilnom avionu" i koji ima sve od navedenog:

1. AMPS je u funkciji samo na određenom "civilnom avionu" na kojem je ugrađen određeni AMPS i za kojeg je izdan bilo koji od sljedećih dokumenata:

a. Civilni certifikat tipa koji izdaju tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo jedne ili više država članica EU-a ili države učesnice u Wassenaarskom aranžmanu ili

b. Odgovarajući dokument koji priznaje Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO);

2. AMPS koristi zaštitu za sprečavanje neovlaštenog pristupa "softveru" i

3. AMPS uključuje aktivni mehanizam koji onemogućuje funkciju sistema u slučaju njegova uklanjanja s "civilnog aviona" na koji je ugrađen.

ML5 Kontrola paljbe, uzbunjivanje i upozoravanje, kao i srodni sistemi, oprema za testiranje, upucavanje i protumjere, kako slijedi, posebno konstruirana za vojnu upotrebu, te za njih posebno konstruirane komponente i pribor:

a. Ciljnici oružja, računala za bombardiranje, sistemi za usmjeravanje oružja i sistemi za upravljanje paljbom;

b. Ostali sistemi kontrole paljbe, uzbunjivanja i upozoravanja te srodni sistemi kako slijedi:

1. Sistemi za određivanje položaja cilja, označivanje, određivanje daljine do cilja, promatranje ili praćenje;

2. Oprema za detekciju, prepoznavanje ili identifikaciju;

3. Prikupljanje podataka ili oprema za ugradnju senzora;

c. Oprema za protumjere namijenjena stavkama navedenima u ML5.a. ili ML5.b.;

Napomena Za potrebe ML5.c., oprema za protuelektronsko djelovanje uključuje i opremu za otkrivanje.

d. Oprema za testiranje na terenu ili uciljavanje posebno konstruirana za stavke navedene u ML5.a., ML5.b. ili ML5.c.

ML6 Kopnena vozila i komponente kako slijedi:

VAŽNA NAPOMENA Za opremu za navođenje i navigaciju vidjeti ML11.

a. Kopnena vozila i njihove komponente posebno konstruirani ili modificirani za vojnu upotrebu;

Napomena 1. ML6.a. uključuje:

a. Tenkove i ostala vojna naoružana vozila te vojna vozila koja su opremljena nosačima za naoružanje ili opremom za postavljanje mina ili lansiranje projektila navedena u ML4;

b. Oklopna vozila;

c. Amfibijska vozila i vozila za prelaženje dubokih vodenih površina;

d. Vozila za izvlačenje i vozila za vuču ili prevoz municije ili sistema oružja, kao i s tim povezanu opremu za rukovanje teretom;

e. Priključna vozila.

Napomena 2. Modifikacija kopnenog vozila za vojnu upotrebu navedenog u ML6.a. podrazumijeva strukturnu, električnu ili mehaničku promjenu koja uključuje jednu ili više komponenti posebno konstruiranih za vojnu upotrebu. Te komponente uključuju:

a. Zaštitu pneumatika izvedenu tako da pneumatici budu neprobojni za metke;

b. Oklopnu zaštitu vitalnih dijelova (npr. spremnika goriva ili kabine vozila);

c. Posebna pojačanja ili nosače oružja;

d. Svjetla za noćnu vožnju.

b. Ostala kopnena vozila i komponente kako slijedi:

1. Vozila koja imaju sve od navedenog:

a. izrađena su od materijala ili dijelova koji pružaju balističku zaštitu nivoa III ili veću (u skladu s normom NIJ 0108.01 iz septembra 1985. godine) ili "ekvivalentnoj normi", ili su na njih montirani takvi materijali ili dijelovi;

b. transmisiju koja omogućava istovremeni pogon na prednjim i zadnjim točkovima, uključujući vozila koja radi raspoređivanja pritiska na tlo imaju dodatne točkove, bez obzira na to jesu li oni s pogonom ili ne;

c. bruto masu vozila (GVWR) veću od 4 500 kg; i

d. konstruirana su ili modificirana za vožnju izvan cesta;

2. Komponente koje imaju sve od navedenog:

a. posebno su konstruirane za vozila navedena u ML6.b.1. i pružaju balističku zaštitu jednaku ili veću od nivoa III (u skladu s normom NIJ 0108.01 iz septembra 1985.) ili "ekvivalentnoj normi".

VAŽNA NAPOMENA Vidjeti također ML13.a.

Napomena 1. ML6 se ne odnosi na civilna vozila konstruirana ili modificirana za prevoz novca ili vrijednosti.

Napomena 2. ML6 se ne odnosi na vozila koja ispunjavaju sve navedeno:

a. proizvedena su prije 1946. godine;

b. nemaju stavke navedene u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme i proizvedene nakon 1945. godine, osim reprodukcija originalnih komponenti ili pribora za vozilo; i

c. ne uključuju oružje navedeno u ML1, ML2 ili ML4, osim ako je neupotrebljivo i ako iz njega nije moguće ispaljivati projektele.

ML7 Hemijski agensi, "biološki agensi", "agensi za suzbijanje nereda", radioaktivni materijali, pripadajuća oprema, komponente i materijali kako slijedi:

a. "Biološki agensi" ili radioaktivni materijali odabrani ili prilagođeni u cilju povećanja njihove djelotvornosti za ubijanje ljudi i životinja, degradiranje opreme ili nanošenje štete na usjevima ili okolišu;

b. Agensi za hemijsko ratovanje, uključujući:

1. Nervne agense za hemijsko ratovanje;

a. O-alkil (jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil), alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil)-fosfonofluoridati, kao što su: sarin (GB):O-izopropil metilfosfonofluoridat (CAS 107-44-8) i soman (GD):O-pinakolil metilfosfonofluoridat (CAS 96-64-0);

- b. O-alkil (H ili jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil), N,N-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) – fosforamidocijanidati, kao što su: tabun (GA):O-etil N, N-dimetilfosforamidocijanidat (CAS 77-81-6);
- c. O-alkil (H ili jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil) S-2-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfonotiolati i odgovarajuće alkalirane i protonirane soli, kao što je: VX: O-etil S-2-diizopropilaminoetil metil fosfonotiolat (CAS 50782-69-9);
2. Kožni agensi za hemijsko ratovanje:
- a. Sumporni otrovi, kao što su:
1. 2-kloroetilklorometilsulfid (CAS 2625-76-5);
 2. Bis (2-kloroetil) sulfid (CAS 505-60-2);
 3. Bis (2-kloroetil) metan (CAS 63869-13-6);
 4. 1,2-bis (2-kloroetil) etan (CAS 3563-36-8);
 5. 1,3-bis (2-kloroetil) -n-propan (CAS 63905-10-2);
 6. 1,4-bis (2-kloroetil) -n-butan (CAS 142868-93-7);
 7. 1,5-bis (2-kloroetil) -n-pentan (CAS 142868-94-8);
 8. Bis (2-kloroetil) eter (CAS 63918-90-1);
 9. Bis (2-kloroetil) eter (CAS 63918-89-8);
- b. Luiziti, kao što su:
1. 2-klorovinildikloroarsin (CAS 541-25-3);
 2. Tris (2-klorovinil) arsin (CAS 40334-70-1);
 3. Bis (2-klorovinil) kloroarsin (CAS 40334-69-8);
- c. Azotni otrovi, kao što su:
1. HN1: bis (2-kloroetil) etilamin (CAS 538-07-8);
 2. HN2: bis (2-kloroetil) metilamin (CAS 51-75-2);
 3. HN3: tris (2-kloroetil) amin (CAS 555-77-1);
3. Agensi za onesposobljavanje u hemijskom ratovanju, kao što su:
- a. 3-kinuklidinil benzilat (BZ) (CAS 6581-06-2);
4. Defolijanti namijenjeni hemijskom ratovanju, kao što su:
- a. Butil 2-kloro-4-fluorofenoksiacetat (LNF);
- b. 2,4,5-triklorofenoksiocetna kiselina (CAS 93-76-5) pomiješana s 2,4 diklorofenoksiocetnom kiselinom (CAS 94-75-7) (narandžasti agens (CAS 39277- 47-9);
- c. Binarni prekursori i ključni prekursori namijenjeni hemijskom ratovanju kako slijedi:
1. Alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfonil difluoridi, kao što su: DF: metil fosfonildifluorid (CAS 676-99-3);
 2. O-alkil (H ili jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil) O-2-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfoniti i odgovarajuće alkalirane i protonirane soli, kao što je: QL: O-etil-O-2-di-izopropilaminoetil metilfosfonit (CAS 57856-11-8);
 3. Klorosarin: O-izopropil metilfosfonokloridat (CAS 1445-76-7);
 4. Klorosoman: O-pinakolil metilfosfonokloridat (CAS 7040-57-5);
- d. "Agensi za suzbijanje nereda", aktivne sastavne hemikalije i njihove kombinacije, uključujući:
1. α -brombenzenacetanitril, (brombenzil cijanid) (CA) (CAS 5798-79-8);
 2. [(2-klorofenil) metilen] propanedinitril, (o-klorobenzilidenemalononitril (CS) (CAS 2698-41-1);
 3. 2-kloro-1-feniletanon, fenilacil klorid (ω -kloroacetofenon) (CN) (CAS 532-27-4);
 4. Dibenz-(b,f)-1,4-oksazefin (CR) (CAS 257-07-8);
 5. 10-kloro-5,10-dihidrofenasazin, (fenasazin-klorid), (Adamsit), (DM) (CAS 578-94-9);
6. N-nonanofolin, (MPA) (CAS 5299-64-9);
- Napomena 1. ML7.d. ne odnosi se na "agense za suzbijanje nereda" koji su pojedinačno pakirani u svrhu samoodbrane.
- Napomena 2. ML7.d. ne odnosi se na aktivne sastavne hemikalije i njihove kombinacije identificirane i pakirane za proizvodnju hrane ili u medicinske svrhe.
- e. Oprema posebno konstruirana ili modificirana za vojnu upotrebu, posebno konstruirana ili modificirana za raspršivanje bilo čega sljedećeg, i za nju posebno konstruirane komponente:
1. Materijali ili agensi navedeni u ML7.a., ML7.b. ili ML7.d.; ili
 2. Agensi za hemijsko ratovanje sastavljeni od prekursora navedenih u ML7.c.;
- f. Zaštitna oprema i oprema za dekontaminaciju, posebno konstruirana ili modificirana za vojnu upotrebu, komponente i hemijske smjese, kako slijedi:
1. Oprema posebno konstruirana ili modificirana za odbranu od materijala navedenih u ML7.a., ML7.b. ili ML7.d. i za nju posebno konstruirane komponente;
 2. Oprema posebno konstruirana ili modificirana za dekontaminaciju objekata kontaminiranih materijalima navedenima u ML7.a. i ML7.b. i za nju posebno konstruirane komponente;
 3. Hemijske smjese posebno razvijene ili oblikovane za dekontaminaciju objekata kontaminiranih materijalima navedenima u ML7.a. ili ML7.b.;
- Napomena ML7.f.1. uključuje:
- a. Rashladne jedinice posebno konstruirane ili modificirane za nuklearno, biološko ili hemijsko filtriranje;
 - b. Zaštitnu odjeću.
- VAŽNA NAPOMENA Za civilne zaštitne maske, zaštitnu i dekontaminacijsku opremu vidjeti također 1A004 na Listi robe dvojnje namjene.
- g. Oprema, posebno konstruirana ili modificirana za vojnu upotrebu, konstruirana ili modificirana za detekciju ili identifikaciju materijala navedenih u ML7.a., ML7.b. ili ML7.d., i za nju posebno konstruirane komponente;
- Napomena ML7.g. ne odnosi se na dozimetre za ličnu dozimetriju.
- VAŽNA NAPOMENA Vidjeti također 1A004 na Listi robe dvojnje namjene.
- h. "Biopolimeri" posebno konstruirani ili prerađeni za otkrivanje ili identifikaciju agensa za hemijsko ratovanje navedenih u ML7.b. i kultura posebnih ćelija koje se koriste za njihovu proizvodnju;
- Tehničke napomene
- Za potrebe ML7.h.:
1. "Biopolimeri" su biološke makromolekule kako slijedi:
 - a. Enzimi za specifične hemijske ili biohemijske reakcije;
 - b. "Antiidiotska", "monoklonalna" ili "poliklonalna" antitijela;
 - c. Posebno kreirani ili posebno obrađeni 'receptori';
 2. "Antiidiotska antitijela" znači antitijela koja se vežu za specifična antigenska vezna mjesta drugih antitijela;
 3. "Monoklonalna antitijela" znači proteini koji se vežu na jedno antigensko mjesto, a proizvodi ih jedna kultura (grupa) ćelija;
 4. "Poliklonalna antitijela" znači mješavina proteina koji se vežu na specifične antigene, a koje proizvodi više od jedne kulture (grupe) ćelija;

5. "Receptori" znači biološke makromolekularne strukture koje su sposobne vezati ligande čije vezivanje utiče na fiziološke funkcije.

i. "Biokatalizatori" za dekontaminaciju ili razgradnju agensa za hemijsko ratovanje i njihovi biološki sistemi, kako slijedi:

1. "Biokatalizatori" posebno konstruirani za dekontaminaciju ili razgradnju agensa za hemijsko ratovanje navedenih u ML7.b. i koji su rezultat usmjerene laboratorijske selekcije ili genetske manipulacije bioloških sistema;

2. Biološki sistemi koji sadrže genetske informacije koje su specifične za proizvodnju "biokatalizatora" navedenih u ML7.i.1. kako slijedi:

a. "Ekspresijski vektori";
Tehnička napomena

Za potrebe ML7.i.2.a., ekspresijski vektori jesu nositelji (npr. plazmidi ili virusi) koji se koriste za uvođenje genetskog materijala u ćelije domaćina.

b. Virus;

c. Kulture ćelija.

Napomena 1. ML7.b. i ML7.d. ne odnose se na sljedeće:

a. Cijanogen hlorid (CAS 506-77-4);

b. Cijanovodičnu kiselinu (CAS 74-90-8);

c. Hlor (CAS 7782-50-5);

d. Karbonil hlorid (fosgen) (CAS 75-44-5);

e. Difosgen (triklorometil-kloroformat) (CAS 503-38-8);

f. Ne koristi se od 2004.

g. Ksilil bromid, orto: (CAS 89-92-9); meta: (CAS 620-13-3); para: (CAS 104-81-4);

h. Benzil bromid (CAS 100-39-0);

i. Benzil jodid (CAS 620-05-3);

j. Bromo aceton (CAS 598-31-2);

k. Cijan bromid (CAS 506-68-3);

l. Bromo metiletileton (CAS 816-40-0);

m. Kloro aceton (CAS 78-95-5);

n. Etil jodoacetat (CAS 623-48-3);

o. Jodo aceton (CAS 3019-04-3);

p. Kloropikrin (CAS 76-06-2).

Napomena 2. Kulture ćelija i biološki sistemi navedeni u ML7.h. i ML7.i.2. isključivi su i te podstavke ne odnose se na ćelije ili biološke sisteme za civilne svrhe kao što su poljoprivreda, farmacija, medicina, veterinarstvo, okoliš, upravljanje otpadom ili industrija hrane.

ML8 "Energetski materijali" i odgovarajuće tvari kako slijedi:

VAŽNA NAPOMENA 1. Vidjeti također 1C011 na Listi robe dvojne namjene.

VAŽNA NAPOMENA 2. Za punjenja i uređaje, vidjeti ML4 i 1A008 na Listi robe dvojne namjene.

Napomena Sve tvari navedene u podstavkama ML8 podliježu ovoj listi, čak i ako se koriste drukčije nego što je navedeno (npr. TAGN se uglavnom koristi kao eksploziv, ali se može koristiti i kao gorivo ili kao oksidator).

Tehničke napomene

1. Za potrebe ML8, uz izuzetak ML8.c.11. ili ML8.c.12., „smjesa” se odnosi na sistem dvije ili više tvari u kojoj je barem jedna tvar navedena u podstavkama ML8.

2. Za potrebe ML8, veličina čestice je srednji promjer čestice na bazi mase ili volumena. Pri uzorkovanju i

određivanju veličine čestice koriste se međunarodne ili ekvivalentne nacionalne norme.

a. "Eksplozivi" i njihove "smjese" kako slijedi:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroksan ili 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksid) (CAS 97096-78-1);

2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato) tetra amin-kobalt (III) perklorat) (CAS 117412-28-9);

3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroksan ili 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksid) (CAS 117907-74-1);

4. CL-20 (HNIW ili heksanitroheksaazaisovurcitan) (CAS 135285-90-4); klatrati od CL-20 (za njegove "prekursore" vidjeti i ML8.g.3. i ML8.g.4.);

5. CP (2-(5-cijanotetrazolato) penta amin-kobalt (III) perklorat) (CAS 70247-32-4);

6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilen, FOX-7) (CAS 145250-81-3);

7. DATB (diaminotritrobenzen) (CAS 1630-08-6);

8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazin);

9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazin-1-oksid, PZO) (CAS 194486-77-6);

10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-heksanitrobifenil ili dipikramid) (CAS 17215-44-0);

11. DNGU (DINGU ili dinitroglikoluril) (CAS 55510-04-8);

12. Furazani kako slijedi:

a. DAAOF (DAAF, DAAFox ili diaminoazoksifurazan);

b. DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);

13. HMX i derivati (vidjeti također ML8.g.5. za njegove "prekursore") kako slijedi:

a. HMX (ciklotetrametilenetranitramin, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazin, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazaciklooktan, oktogen ili octogene) (CAS 2691-41-0);

b. difluoroaminirani analozi HMX;

c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabiciklo [3,3,0]-oktanon 3, tetranitrosemiglikoluril ili keto-bicklik HMX) (CAS 130256-72-3);

14. HNAD (heksanitroadamantan) (CAS 143850-71-9);

15. HNS (heksanitrostilben) (CAS 20062-22-0);

16. Imidazoli kako slijedi:

a. BNNII (oktahidro-2,5-bis(nitroimino)imidazo[4,5-d]imidazol);

b. DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);

c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);

d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol);

e. PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazol);

17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilen hidrazin);

18. NTO (ONTA ili 3-nitro-1,2,4-triazol-5-jedan) (CAS 932-64-9);

19. Polinitrokanoni s više od četiri nitro grupe;

20. PYX (2,6-Bis(pikrilamino)-3,5-dinitropiridin) (CAS 38082-89-2);

21. RDX i derivati kako slijedi:

a. RDX (ciklotrimetilenetranitramin, ciklonit, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazacikloheksan, heksogen ili hexogene) (CAS 121-82-4);

b. Keto-RDX (K-6 ili 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacikloheksanon) (CAS 115029-35-1);

22. TAGN (triaminoguanidinenitrat) (CAS 4000-16-2);

23. TATB (triaminotritrobenzen) (CAS 3058-38-6) (vidjeti također ML8.g.7. za njegove "prekursore");

24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoramino) oktahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocin);

25. Tetrazoli kako slijedi:
 - a. NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);
 - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);
26. Tetril (trinitrofenilmetilnitramin) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS 135877-16-6) (vidjeti također ML8.g.6. za njegove "prekursori");
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetid) (CAS 97645-24-4) (vidjeti također ML8.g.2. za njegove "prekursori");
29. TNGU (SORGUYL ili tetranitroglikoluril) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d]piridazin) (CAS 229176-04-9);
31. Triazini kako slijedi:
 - a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS 19899-80-0);
 - b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazin) (CAS 130400-13-4);
32. Triazoli kako slijedi:
 - a. 5-azido-2-nitrotriazol;
 - b. ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS 1614-08-0);
 - c. ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
 - d. BDNTA ((bis-dinitrotriazol)amin);
 - e. DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);
 - f. DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);
 - g. Ne koristi se od 2010.
 - h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol);
 - i. PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazol);
 - j. TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
33. "Eksplozivi" koji nisu navedeni na drugom mjestu u ML8.a. i koji imaju bilo što od sljedećeg:
 - a. Brzinu detonacije veću od 8 700 m/s na maksimalnoj gustoći ili
 - b. Pritisak detonacije veći od 34 GPa (340 kbar);
34. Ne koristi se od 2013.
35. DNAN (2,4-dinitroanizol) (CAS 119-27-7);
36. TEX (4,10-dinitro-2,6,8,12-tetraoksa-4,10-diazaizovurcitan);
37. GUDN (Guanylurea dinitramid) FOX-12 (CAS 217464-38-5);
38. Tetrazini, kako slijedi:
 - a. BTAT (Bis(2,2,2-trinitroetil)-3,6-diaminotetrazin);
 - b. LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazin-1,4-dioksid);
39. Energetski ionski materijali koji se tope na temperaturi između 343 K (70 °C) i 373 K (100 °C) i s brzinom detonacije većom od 6 800 m/s ili s tlakom detonacije većim od 18 GPa (180 kbar);
40. NTEN (Bis(2,2,2-trinitroetil)-nitramin) (CAS 19836-28-3);
41. FTDO (5,6- (3, 4'-furazano) - 1,2,3,4-tetrazin-1,3-dioksid);
42. EDNA (etilendinitramin) (CAS 505-71-5);
43. TKX-50 (dihidroksilamonij 5,5'-bistetrazol-1,1'-diolat);
Napomena ML8.a. uključuje 'eksplozivne kokristale'.
Tehnička napomena
Za potrebe ML8.a. Napomena: 'eksplozivni kokristal' jeste čvrsti materijal koji se sastoji od pravilnog trodimenzionalnog rasporeda dviju ili više eksplozivnih molekula od kojih je barem jedna navedena u ML8.a.
44. "Pogonska goriva" kako slijedi:
 1. Bilo koje čvrsto "pogonsko gorivo" teoretskog specifičnog impulsa (u standardnim uvjetima) većeg od:
 - a. 240 sekundi za nemetalizirano, nehalogenizirano "pogonsko gorivo";
 - b. 250 sekundi za nemetalizirano, halogenizirano "pogonsko gorivo" ili
 - c. 260 sekundi za metalizirano "pogonsko gorivo";
 2. Ne koristi se od 2013.
 3. "Pogonska goriva" koja imaju vrijednost konstante snage veću od 1 200 kJ/kg;
 4. "Pogonska goriva" koja mogu podnijeti stabilnu linearnu brzinu gorenja veću od 38 mm/s u standardnim uvjetima (izmjereno u obliku inhibiranog uzorka) pri pritisku od 6,89 MPa (68,9 bara) i 294 K (21 °C);
 5. Elastomerom modificirano lijevano dvobazno "pogonsko gorivo" (EMCDB) čija je deformacija pri najvećem naprezanju veća od 5% na 233K (-40 °C);
 6. Bilo koje "pogonsko gorivo" koje sadrži tvari navedene u ML8.a.;
 7. "Pogonsko gorivo" koje nije navedeno nigdje drugo u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme, a posebno je konstruirano za vojnu upotrebu;
45. "Pirotehnika", goriva i povezane tvari, kako slijedi, te njihove smjese:
 1. "Zrakoplovna" goriva posebno pripremljena za vojne svrhe;
 1. Napomena 1. ML8.c.1. ne odnosi se na sljedeća "zrakoplovna" goriva: JP-4, JP-5 i JP-8.
 2. Napomena 2. "Zrakoplovna" goriva navedena u ML8.c.1. gotovi su proizvodi, a ne njihovi sastojci.
 2. Alan (aluminijski hidrid) (CAS 7784-21-6);
 3. Borani, kako slijedi, i njihovi derivati:
 - a. Karborani;
 - b. Homoloji borana, kako slijedi:
 1. Dekaboran (14) (CAS 17702-41-9);
 2. Pentaboran (9) (CAS 19624-22-7);
 3. Pentaboran (11) (CAS 18433-84-6);
 4. Hidrazin i derivati, kako slijedi (vidjeti također ML8.d.8. i ML8.d.9. za oksidiranje hidrazinskih derivata):
 - a. Hidrazin (CAS 302-01-2) koncentracije od 70% ili veće;
 - b. Monometil hidrazin (CAS 60-34-4);
 - c. Simetrični dimetil hidrazin (CAS 540-73-8);
 - d. Simetrični dimetil hidrazin (CAS 57-14-7);
 4. Napomena ML8.c.4.a. ne odnosi se na hidrazinske 'smjese' koje su posebno napravljene za zaštitu od korozije.
 5. Metalna goriva 'smjese' goriva ili "pirotehničke" 'smjese' u obliku čestica, bez obzira na to jesu li sferične, atomizirane, sferoidne, pločaste ili mljevene, proizvedene od materijala koji sadrži 99% ili više bilo čega od sljedećeg:
 - a. Metala i njihovih 'smjesa', kako slijedi:
 1. Berilij (CAS 7440-41-7) veličine čestica manje od 60 µm;
 2. Željezni prah (CAS 7439-89-6) veličine čestica od 3 µm ili manje, proizveden redukcijom željeznog oksida vodikom;
 - b. "Smjesa" koje sadržavaju bilo što od sljedećeg:
 1. Cirkonij (CAS 7440-67-7), magnezij (CAS 7439-95-4) ili njihove legure čestica veličine manje od 60 µm ili
 2. Borova goriva (CAS 7440-42-8) ili goriva od borova karbida (CAS 12069-32-8) čistoće 85% ili veće te veličine čestica manje od 60 µm;

Napomena 1. ML8.c.5. odnosi se na "eksplozive" i goriva, bez obzira na to jesu li metali ili legure sažeti u aluminiju, magneziju, cirkoniju ili beriliju.

Napomena 2. ML8.c.5.b. odnosi se samo na metalna goriva u obliku čestica ako su miješana s drugim tvarima radi stvaranja „smjese“ pripremljene za vojnu upotrebu, kao što su sistemi za tekuća ili gusta "pogonska goriva", čvrsta "pogonska goriva" ili "pirotehničke", "smjese".

Napomena 3. ML8.c.5.b.2. ne odnosi se na bor i borov karbid obogaćen borom-10 (20% ili više ukupnog sadržaja bora-10).

6. Vojni materijali koji sadrže zgušnjivače za ugljikovodična goriva posebno napravljena za upotrebu u bacačima plamena ili zapaljivoj municiji kao što su metalni stearati (npr. oktal (CAS 637-12-7)) ili palmitati;
7. Perhlorati, hlorati i hromati spojeni s metalom u prahu ili drugim komponentama visokoenergetskog goriva;
8. Sferični ili sferoidni aluminijски prah (CAS 7429-90-5) veličine čestica 60 μm ili manje i proizveden od materijala koji sadržava 99% ili više aluminija;
9. Titanij subhidrid (TiHn) stehiometrijskog ekvivalenta n = 0,65-1,68;
10. Tečna goriva s visokom gustoćom energije koja nisu navedena u ML8.c.1., kako slijedi:
 - a. Miješana goriva koja sadrže i čvrsta i tečna goriva (npr. borova smjesa), čija je gustoća energije na bazi mase 40 MJ/kg ili veća;
 - b. Druga goriva visoke gustoće energije i dodaci za goriva (npr. kuban, ionske otopine, JP-7, JP-10), čija je gustoća energije na bazi obima najmanje 37,5 GJ po kubnom metru, mjereno pri temperaturi od 293 K (20 °C) i pritisku od jedne atmosfere (101,325 kPa);

Napomena ML8.c.10.b. ne odnosi se na fosilna rafinirana goriva ili biogoriva ili goriva za motore certificirane za upotrebu u civilnom zrakoplovstvu.

11. "Pirotehnički" i piroforni materijali kako slijedi:
 - a. "Pirotehnički" ili piroforni materijali, napravljeni posebno za povećanje ili nadzor proizvodnje energije zračenja u bilo kojem dijelu IR spektra;
 - b. Smjese magnezija, politetrafluoretilena (PTFE) i viniliden difluorid heksafluoropropilen kopolimera (npr. MTV);
 12. Smjese goriva, "pirotehničke" smjese ili "energetski materijali" koji nisu navedeni drugdje u ML8., a koji imaju sve niže navedene značajke:
 - a. Sadrže više od 0,5% čestica bilo čega od sljedećeg:
 1. aluminija;
 2. berilija;
 3. bora;
 4. cirkonija;
 5. magnezija ili
 6. titana;
 - b. Čestice navedene u ML8.c.12.a. veličine manje od 200 nm u bilo kojem smjeru i
 - c. Čestice navedene u ML8.c.12.a. sa sadržajem metala od 60 % ili više;
- Napomena ML8.c.12. uključuje termite.
- d. Oksidatore i njihove „smjese“ kako slijedi:
 1. ADN (amonijev dinitramid ili SR 12) (CAS 140456-78-6);
 2. AP (amonijev perklorat) (CAS 7790-98-9);
 3. Smjese sastavljene od fluora i bilo kojeg od sljedećih sastojaka:

- a. ostalih halogena;
- b. kisika ili
- c. azota;

Napomena 1. ML8.d.3. ne odnosi se na hlorov trifluorid (CAS 7790-91-2).

Napomena 2. ML8.d.3. ne odnosi se na azot trifluorid (CAS 7783-54-2) u plinovitom stanju.

Napomena 3. ML8.d.3. ne odnosi se na jodov pentafluorid (CAS 7783-66-6).

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetid) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (hidroksilamonij nitrat) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (hidroksilamonij perklorat) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (hidrazinij nitroformat) (CAS 20773-28-8);
8. Hidrazin nitrat (CAS 37836-27-4);
9. Hidrazin perklorat (CAS 27978-54-7);
10. Tečni oksidatori koji su sastavljeni od ili koji sadrže inhibiranu crvenu dimeču azotnu kiselinu (IRFNA) (CAS 8007-58-7);

Napomena ML8.d.10. ne odnosi se na neinhibiranu dimeču azotnu kiselinu.

- e. Veziva, plastifikatori, monomeri, polimeri, kako slijedi:
 1. AMMO (azidometilmetiloksetan i njegovi polimeri) (CAS 90683-29-7) (vidjeti također ML8.g.1. za njegove "prekursore");
 2. BAMO (3,3-bis(azidometil)oksetan i njegovi polimeri) (CAS 17607-20-4) (vidjeti također ML8.g.1. za njegove "prekursore");
 3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropil)acetal) (CAS 5108-69-0);
 4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropil)formal) (CAS 5917-61-3);
 5. BTTN (butanetrioltrinitrat) (CAS 6659-60-5) (vidjeti također ML8.g.8. za njegove "prekursore");
 6. Energetski monomeri, plastifikatori ili polimeri posebno napravljeni za vojnu upotrebu koji sadrže bilo što od sljedećeg:
 - a. Nitro grupe;
 - b. Azido grupe;
 - c. Nitratne grupe;
 - d. Nitrazne grupe ili
 - e. Difluoroamino grupe;
 7. FAMAO (3-difluoroaminometil-3-azidometil oksetan) i njegove polimere;
 8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetil)formal) (CAS 17003-79-1);
 9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluoropentan-1,5-diol formal) (CAS 376-90-9);
 10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometil-3-oksaheptan-1,7-diol formal);
 11. GAP (glicidilazid polimer) (CAS 143178-24-9) i njegovi derivati;
 12. HTPB (polibutadien s hidroksil završecima) s funkcionalnošću hidroksila jednakom ili većom od 2,2 i manjom ili jednakom 2,4, hidroksilne vrijednosti manje od 0,77 meq/g te viskoznosti na 30 °C manjeg od 47 P (CAS 69102-90-5);
 13. Poli(epiklorohidrin) s funkcionalnim alkoholnim grupama s molekularnih masama manjih od 10 000, i to:
 - a. Poli (epiklorohidrin diol);
 - b. Poli (epiklorohidrin triol);
 14. NENA-ovi (nitrateilnitramin spojevi) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 i 85954-06-9);
 15. PGN (Poli-GLYN, poliglicidilinitrat ili poli(nitratometil oksiran) (CAS 27814-48-8);

16. Poli-NIMMO (poli-nitratometilmetiloksetan), Poli-NMMO ili poli(3-nitratometil-3-metiloksetan)) (CAS 84051-81-0);
17. Polinitroortokarbonati;
18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoksi] propan ili tris vinoksi propan adukt) (CAS 53159-39-0);
19. 4,5 diazidometil-2-metil-1,2,3-triazol (iso- DAMTR);
20. PNO (Poli(3-nitrato oksetan));
21. TMETN (trimetiloletan trinitrat) (CAS 3032-55-1);
- f. "Aditive", kako slijedi:
Tehnička napomena
Za potrebe ML8.f. "aditivi" su tvari koje se koriste u eksplozivima za poboljšanje njihovih svojstava.
 1. Bazni bakarni salicilat (CAS 62320-94-9);
 2. BHEGA (bis-(2-hidroksietil)glikolamid) (CAS 17409-41-5);
 3. BNO (butadienenitrileoksid);
 4. Derivati ferocena kako slijedi:
 - a. Butacen (CAS 125856-62-4);
 - b. Katocen (2,2-bis-etilferocenil propan) (CAS 37206-42-1);
 - c. Ferocen karboksilne kiseline i esteri ferocen karboksilne kiseline;
 - d. n-butil-ferocen (CAS 31904-29-7);
 - e. Ostali slični derivati aduciranog polimer ferocena koji nisu navedeni drugdje u ML8.f.4;
 - f. Etil ferocen (CAS 1273-89-8);
 - g. Propil ferocen;
 - h. Pentil ferocen (CAS 1274-00-6);
 - i. Dciklopentil ferocen;
 - j. Dcikloheksil ferocen;
 - k. Dietil ferocen (CAS 1273-97-8);
 - l. Dipropil ferocen;
 - m. Dibutil ferocen (CAS 1274-08-4);
 - n. Diheksil ferocen (CAS 93894-59-8);
 - o. Acetil ferocen (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetil ferocen (CAS 1273-94-5);
 5. Olovni beta-rezorcilat (CAS 20936-32-7) ili bakreni beta-rezorcilat (CAS 70983-44-7);
 6. Olovni citrat (CAS 14450-60-3);
 7. Olovno-bakreni helati beta-rezorcilata ili salicilata (CAS 68411-07-4);
 8. Olovni maleat (CAS 19136-34-6);
 9. Olovni salicilat (CAS 15748-73-9);
 10. Olovni stanat (CAS 12036-31-6);
 11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinil fosfin oksid) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metil aziridinil) 2-(2-hidroksiopropanoksi) propilamino fosfin oksid); i drugi MAPO derivati;
 12. Metil BAPO (bis(2-metil aziridinil) metilamino fosfin oksid) (CAS 85068-72-0);
 13. N-metil-p-nitroanilin (CAS 100-15-2);
 14. 3-nitrazo-1,5-pentan diizocijanat (CAS 7406-61-9);
 15. Agensi organometalnih spojeva, kako slijedi:
 - a. Neopentil[dialil]oksi, tri[dioktil]fosfato-titanat (CAS 103850-22-2); poznat i kao titanij IV, 2,2[bis 2-propenolato-metil, butanolato, tris (dioktil) fosfato] (CAS 110438-25-0) ili LICA 12 (CAS 103850-22-2);
 - b. Titanij IV, [(2-propenolato-1) metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris[dioktil] pirofosfat ili KR3538;
 - c. Titanij IV, [(2-propenolato-1) metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris(dioktil)fosfat;
17. Veziivni agenci kako slijedi:
 - a. 1,1R,1S-trimezoil-tris(2-etilaziridin) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);
 - b. Polifunkcionalni aziridin amidi s izoftalnom, trimezinskom, izocijanurnom ili trimetiladipinskom strukturom i 2-metil ili 2-etil skupinom na aziridinskoj grupi;
Napomena ML.8.f.17.b. uključuje:
 - a. 1,1H-izoftalolil-bis(2-metilaziridin)(HX-752) (CAS 7652-64-4);
 - b. 2,4,6-tris(2-etil-1-aziridinil)-1,3,5-triazin (HX-874) (CAS 18924-91-9);
 - c. 1,1'-trimetiladipoil-bis(2-etilaziridin) (HX-877) (CAS 71463-62-2).
 18. Propilenimin (2-metilaziridin) (CAS 75-55-8);
 19. Izuzetno fini željezni oksid (Fe₂O₃) (CAS 1317-60-8) specifične površine veće od 250 m²/g i prosječne veličine čestica od 3,0 nm ili manje;
 20. TEPAN (tetraetilenpentaaminakrilonitril) (CAS 68412-45-3); cijanoetilirani poliamini i njihove soli;
 21. TEPANOL (tetraetilenpentaaminakrilonitrilglicidol) (CAS 68412-46-4); cijanoetilirani poliamini aducirani glicidolom i njihovim solima;
 22. TPB (trifenil bizmut) (CAS 603-33-8);
 23. TEPB (tris (etoksifenil) bizmut) (CAS 90591-48-3);
 - g. "Prekursori" kako slijedi:
VAŽNA NAPOMENA U ML8.g. upućivanja se odnose na "energetske materijale" proizvedene od ovih tvari.
 1. BCMO (3,3-bis(klorometil)oksetan) (CAS 78-71-7) (vidjeti također ML8.e.1. i ML8.e.2.);
 2. Dinitroazetidil-t-butil sol (CAS 125735-38-8) (vidjeti također ML8.a.28.);
 3. Derivati heksaazaizovurcitanana, uključujući HBIW (heksabenzilheksaazaizovurcitan) (CAS 124782-15-6) (vidjeti također ML8.a.4.) i TAIW (tetraacetildibenzilheksaazaizovurcitan) (CAS 182763-60-6) (vidjeti također ML8.a.4.);
 4. Ne koristi se od 2013.
 5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7-tetraaza ciklooktan) (CAS 41378-98-7) (vidjeti također ML8.a.13.);
 6. 1,4,5,8-tetraazadekalin (CAS 5409-42-7) (vidjeti također ML8.a.27.);
 7. 1,3,5-triklorobenzen (CAS 108-70-3) (vidjeti također ML8.a.23.);
 8. 1,2,4-trihidroksibutan (1,2,4-butanetriol) (CAS 3068-00-6) (vidjeti također ML8.e.5.);
 9. DADN (1,5-diacetil-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraaza-ciklooktan) (vidjeti također ML8.a.13.);
- h. Prah i oblici od 'reaktivnog materijala' kako slijedi:
 1. Prah bilo kojeg od sljedećih materijala veličine čestica manje od 250 μm u bilo kojem smjeru i koji nije naveden drugdje u ML8.:
 - a. aluminijski;
 - b. niobij;
 - c. bora;
 - d. cirkonij;
 - e. magnezij;
 - f. titana;
 - g. tantal;
 - h. volframa;
 - i. molibdena ili
 - j. hafnija;

2. Oblici, koji nisu navedeni u ML3, ML4, ML12 ili ML16, izrađeni od vrsta praha navedenih u ML8.h.1.

Tehničke napomene

Za potrebe ML8.h.:

1. "Reaktivni materijali" konstruirani su tako da proizvedu egzotermu reakciju samo pod visokim stopama smicanja te da se koriste kao obavijači ili kućišta u bojovim glavama.

2. Prah od 'reaktivnog materijala' proizvodi se, na primjer, postupkom visokoenergetskog kugličnog mljevenja.

3. Oblici od 'reaktivnog materijala' proizvode se, na primjer, laserskim sinteriranjem.

Napomena 1. ML8 ne odnosi se na sljedeće tvari, osim ako su spojene ili pomiješane s "energetskim materijalima" navedenim u ML8.a. ili metalima u prahu iz ML8.c.:

a. Amonijev pikrat (CAS 131-74-8);

b. Crni barut;

c. Heksanitrodifenilamin (CAS 131-73-7);

d. Difluoroamin (CAS 10405-27-3);

e. Azotni škrob (CAS 9056-38-6);

f. Kalijev nitrat (CAS 7757-79-1);

g. Tetranitronaftalen;

h. Trinitroanizol;

i. Trinitronaftalen;

j. Trinitroksilen;

k. 1-metil-2-pirolidon (N-metil-2-pirolidinon (CAS 872-50-4);

l. Dioktilmaleat (CAS 142-16-5);

m. Etilheksilakrilat (CAS 103-11-7);

n. Trietilaluminij (TEA)(CAS 97-93-8), trimetilaluminij (TMA) (CAS 75-24-1) i ostali pirofori metalni alkili i arili litija, natrija, magnezija, cinka ili bora;

o. Nitrocelulozu (CAS 9004-70-0);

p. Nitroglicerini (ili gliceroltrinitrat, trinitroglicerini) (NG) (CAS 55-63-0);

q. 2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS 118-96-7);

r. Etilendiamindinitrat (EDDN) (CAS 20829-66-7);

s. Pentaeritritoltetranitrat (PETN) (CAS 78-11-5);

t. Olovni azid (CAS 13424-46-9), normalni olovni stifnat (CAS 15245-44-0) i osnovni olovni stifnat (CAS 12403-82-6) i inicijalne eksplozive ili inicijalne smjese koje sadrže azide ili spojeve azida;

u. Trietileneglikoldinitrat (TEGDN) (CAS 111-22-8);

v. 2,4,6-trinitrorezorcinol (stifninska kiselina) (CAS 82-71-3);

w. Dietildifenilureu; Dietildifenilureu; (CAS 85-98-3); dimetildifenil urea (CAS 611-92-7); metiletildifenilureu [Centraliti];

x. N,N-difenilureu (nesimetrična difenilurea) (CAS 603-54-3);

y. Metil-N,N-difenilureu (metilna nesimetrična difenilurea) (CAS 13114-72-2);

z. Etil-N,N-difenilureu (etilna nesimetrična difenilurea) (CAS 64544-71-4);

aa. 2-nitrodifenilamin (2-NDPA) (CAS 119-75-5);

bb. 4-nitrodifenilamin (4-NDPA) (CAS 836-30-6);

cc. 2,2-hlorovinildikloroarsin (CAS 918-52-5);

dd. Nitroguanidin (CAS 556-88-7) (vidjeti IC011.d. na Listi robe s dvojnomo namjenom).

Napomena 2. ML8. ne odnosi se na amonijev perklorat (ML8.d.2.), NTO (ML8.a.18.) ili katocen (ML8.f.4.b.) i ispunjava sve od sljedećeg:

- a. Posebno oblikovan i napravljen za uređaje za proizvodnju plina u civilnoj upotrebi;
- b. Spojen ili pomiješan, s neaktivnim duroplastičnim vezivima ili plastifikatorima i s masom manjom od 250 g;
- c. S najviše 80% amonijevog perklorata (ML8.d.2.) u masi aktivnog materijala;
- d. Koji sadrži najviše 4 g NTO-a (ML8.a.18.) i
- e. Koji sadrži najviše 1 g katocena (ML8.f.4.b.).

ML9 Ratna plovila (površinska ili podvodna), specijalna mornarička oprema, pribor, komponente i ostala površinska plovila, kako slijedi:

VAŽNA NAPOMENA Za opremu za navođenje i navigaciju vidjeti ML11.

a. Plovila i komponente, kako slijedi:

1. Plovila (površinska ili podvodna) posebno konstruirana ili modificirana za vojnu upotrebu, bez obzira na trenutno stanje popravka ili ispravnosti i bez obzira sadrže li oružne sisteme ili oklop te trup ili dijelove trupa takvih plovila, i njihove komponente posebno konstruirane za vojnu upotrebu;

Napomena ML9.a.1. uključuje vozila posebno konstruirana ili modificirana za prevoz ronioaca.

2. Površinska plovila, koja nisu navedena u ML9.a.1., koji imaju bilo što od sljedećeg, učvršćeno ili integrirano u plovilo:

a. Automatsko oružje navedeno u ML1 ili oružje navedeno u ML2, ML4, ML12 ili ML19 ili, "nosače" ili čvrste tačke za oružje kalibra 12,7 mm ili većeg kalibra;

Tehnička napomena
Za potrebe ML9.a.2.a., „nosači” se odnose na nosače oružja ili strukturno ojačanje u svrhu ugradnje oružja.

b. Sisteme za upravljanje paljbom navedene u ML5;

c. koji imaju sve sljedeće karakteristike:

1. "Hemijska, biološka, radiološka ili nuklearna (HBRN) zaštita" i

2. "Sistem orošavanja ili ispiranja" konstruiran za dekontaminaciju ili
Tehnička napomena

Za potrebe ML9.a.2.c.2. „Sistem orošavanja ili ispiranja" je sistem raspršivanja morske vode koji istovremeno ispire vanjski dio nadgrađa i palubu plovila.

d. Oružane sisteme za protumjere navedene u ML4.b., ML5.c. ili ML11.a. i koji imaju bilo šta od sljedećeg:

1. "HBRN zaštitu";

2. Trup plovila i nadgrađe, posebno konstruirane za smanjivanje radarskog odraza;

3. Sredstva za smanjivanje termalnog odraza (npr. sistem za hlađenje izduvnih plinova), uz izuzetak sredstava posebno konstruiranih za povećanje opće efikasnosti elektrana ili smanjivanje uticaja na okoliš; ili

4. Sistem za zaštitu od magnetskih mina konstruiran za smanjivanje magnetskog odraza cijelog plovila;

Tehnička napomena
Za potrebe ML9.a.2., „HBRN zaštita” je samostalni unutarnji prostor sa karakteristikama kao što su prekomjerni pritisak, izolacija ventilacijskih sistema, ograničeni ventilacijski otvori s HBRN filterima i ograničen broj tačaka za pristup osoblja koji uključuje zračne komore.

b. Motori i pogonski sistemi, posebno konstruirani za vojnu upotrebu i njihove komponente, posebno konstruirane za vojnu upotrebu, kako slijedi:

1. Dizelski motori posebno konstruirani za podmornice;

2. Električni motori posebno konstruirani za podmornice i koji imaju sve niže navedene karakteristike:

- a. Izlaznu snagu veću od 0,75 MW (1 000 KS);
- b. Sposobnost brzog preusmjeravanja unazad;
- c. Hlađenje tečnošću i
- d. Potpuno su zatvoreni;

3. Dizelski motori koji imaju sve sljedeće karakteristike:

- a. Izlaznu snagu od 37,3 kW (50 KS) ili veću i
- b. "Nemagnetni udio" veći od 75% ukupne mase;

Tehnička napomena

Za potrebe ML9.b.3., „nemagnetni” znači da je relativna propusnost manja od 2.

4. "Pogonski sistemi nezavisni od dotoka atmosferskog zraka" (AIP), posebno konstruirani za podmornice;

Napomena ML9.b.4. ne odnosi se na nuklearnu energiju.

Tehnička napomena

Za potrebe ML9.b.4. "Pogonski sistem nezavisan od zraka" (AIP) omogućuje podmornici da se u podvodnoj vožnji služi svojim pogonskim sistemom bez upotrebe atmosferskog kisika duže nego što bi to inače omogućavale baterije.

VAŽNA NAPOMENA Za pogonsku opremu na nuklearnu energiju vidjeti ML9.h.

c. Podvodne naprave za otkrivanje, posebno konstruirane za vojnu upotrebu, opremu za njihov nadzor i njihove komponente, posebno konstruirane za vojnu upotrebu;

d. Protupodmorničke mreže i protutorpedne mreže, posebno konstruirane za vojnu upotrebu;

e. Ne koristi se od 2003.;

f. Probijači trupa i priključci, posebno konstruirani za vojnu upotrebu, koji omogućuju interakciju s vanjskom opremom plovila, i njihove komponente, posebno konstruirane za vojnu upotrebu;

Napomena 1. ML9.f. uključuje priključke za plovila, s jednim ili više vodiča, koaksijalne ili valovodne, probijače trupa za plovila, pri čemu oba mogu ostati nepropusna te zadržati tražene karakteristike na morskim dubinama koje prelaze 100 m; i priključke s optičkim vlaknima te optičke probijače trupa, posebno konstruirane za prijenos "laserske" zrake bez obzira na dubinu.

Napomena 2. ML9.f. ne odnosi se na običnu pogonsku osovinu ni na hidrodinamičke probijače trupa s upravljačkom osovinom.

g. Tih ležajevi, njihove komponente i oprema koja sadrži takve ležajeve, posebno konstruirani za vojnu upotrebu, koji imaju bilo koju od sljedećih karakteristika:

1. Plinsku ili magnetnu suspenziju;
2. Aktivno nadziranje vidljivosti ili
3. Kontrolu reduciranja vibracija;

h. Oprema za generiranje nuklearne energije ili pogonska oprema, posebno konstruirana za plovila navedena u ML9.a. te posebno konstruirane ili "modificirane" komponente za vojnu upotrebu.

Tehnička napomena

Za potrebe ML9.h. „modificiran” znači bilo koja strukturalna, električna, mehanička ili druga promjena koja nevojnom sredstvu daje vojne karakteristike ekvivalentne drugom sredstvu koje je posebno konstruirano za vojnu upotrebu.

Napomena ML9.h. uključuje "nuklearne reaktore".

ML10 "Avion", "vozila lakša od zraka", "bespilotne letjelice", avionski motori, "suborbitalna letjelica" i "zrakoplovna" oprema, pripadajuća oprema i komponente,

posebno konstruirane ili modificirane za vojnu upotrebu, kako slijedi:

VAŽNA NAPOMENA Za opremu za navođenje i navigaciju vidjeti ML11.

a. "Avion" s posadom i "vozila lakša od zraka" te posebno konstruirane komponente za njih;

b. Ne koristi se od 2011.

c. Беспilotni "avion" i "vozila lakša od zraka", pripadajuća oprema te posebno konstruirane komponente za njih, kako slijedi:

1. "Беспilotne letjelice", letjelice na daljinsko upravljanje (RPV-ovi), autonomna programirana vozila i беспilotna "vozila lakša od zraka";

2. Lanseri, oprema za spašavanje i oprema za zemaljsku podršku;

3. Oprema namijenjena za komandovanje ili nadziranje;

d. Pogonski avionski motori i posebno konstruirane komponente za njih;

e. Oprema za nadopunu gorivom u letu, posebno konstruirana ili modificirana za bilo što od niže navedenog te posebno konstruirane komponente za nju:

1. "Avion" naveden u ML10.a.; ili

2. Беспilotni "avion" naveden u ML10.c.;

f. Zemaljska oprema posebno konstruirana za "avion" naveden u ML10.a. ili avionske motore navedene u ML10.d.;

Napomena 1. ML10.f. uključuje opremu za snabdijevanje gorivom pod pritiskom i opremu posebno konstruiranu za olakšavanje izvođenja operacija u ograničenim prostorima, uključujući opremu smještenu na brodu.

Napomena 2. ML10.f. ne odnosi se na:

1. šipke za vuču;

2. zaštitne prostirke i pokrivče;

3. merdevine, stepenice i platforme;

4. klinove za blokiranje točkova i opremu za privezivanje i vezanje.

g. Oprema za održavanje života za posadu aviona, sigurnosna oprema za posadu aviona i drugi uređaji za bijeg u nuždi koji nisu navedeni u ML10.a., konstruirani za "avion" naveden u ML10.a. ili "suborbitalna letjelica" navedena u ML10.j.;

Napomena ML10.g. ne odnosi se na kacige posade aviona koje ne uključuju, ili nemaju nosače ili dodatke za opremu navedenu na Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme.

VAŽNA NAPOMENA Za kacige također vidjeti ML13.c.

h. Padobrani, paraglajderi i pripadajuća oprema, kao i posebno konstruirane komponente za njih, kako slijedi:

1. Padobrani koji nisu navedeni bilo gdje drugo u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme;

2. Paraglajderi;

3. Oprema posebno konstruirana za padobrance na velikim visinama (npr. odijela, posebne kacige, sistemi za disanje, oprema za navigaciju);

i. Oprema za kontrolirano otvaranje ili sistemi automatskog pilotiranja osmišljeni za teret koji se izbacuje padobranom.

j. "Suborbitalna letjelica" i pripadajuća oprema, kao i posebno konstruirane ili modificirane komponente za nju, kako slijedi:

1. "suborbitalna letjelica";

2. Oprema za lansere, oprema za spašavanje i oprema za zemaljsku podršku;

3. Oprema namijenjena za komandovanje ili nadziranje.
- Napomena 1. ML10.a. ne odnosi se na "avion" i "vozila lakša od zraka" ili varijante tih "aviona" posebno konstruiranih za vojnu upotrebu i koji imaju sve sljedeće karakteristike:
- Nisu bojni "avioni";
 - Nisu konfigurirani za vojnu upotrebu ni opremljeni opremom ili dodacima posebno konstruiranim ili modificiranim za vojnu upotrebu; i
 - Kojima su tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo iz jedne ili više država članica EU-a ili država učesnica u Wassenaarskom aranžmanu izdala potvrdu za civilnu upotrebu.

Napomena 2. ML10.d. ne odnosi se na:

- Zrakoplovne motore konstruirane ili modificirane za vojnu upotrebu kojima su tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo iz jedne ili više država članica EU-a ili država učesnica u Wassenaarskom aranžmanu izdala potvrdu za upotrebu u "civilnom zrakoplovstvu", ili njihove posebno konstruirane komponente;
- Klipne motore ili za njih posebno konstruirane komponente, osim onih posebno konstruiranih za bespilotne letjelice.

Napomena 3. Za potrebe ML10.a., ML10.d. i ML10.j., posebno konstruirane komponente i pripadajuća oprema za nevojne "avione", avionski motori ili "suborbitalna letjelica" modificirana za vojnu upotrebu odnose se samo na one vojne komponente i pripadajuću vojnu opremu koja je potrebna za izmjenu za vojnu upotrebu.

Napomena 4. Za potrebe ML10.a. i ML10.j., vojna upotreba uključuje: borbu, vojno izviđanje, napad, vojno osposobljavanje, logističku podršku, prevoz i spuštanje vojnika ili vojne opreme iz zraka.

Napomena 5. ML10.a. ne odnosi se na "avion" i "vozila lakša od zraka" koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- Izrađeni su prvi put prije 1946.;
- Ne uključuju stavke navedene u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme, osim ako stavke moraju zadovoljavati sigurnosne standarde ili standarde plovidbenosti tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo iz jedne ili više država članica EU-a ili država učesnica u Wassenaarskom aranžmanu i
- Ne uključuju oružje navedeno u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme, osim ako je neupotrebljivo i ne može se popraviti.

Napomena 6. ML10.d. ne odnosi se na pogonske avionske motore koji su prvi put izrađeni prije 1946.

ML11 Elektronska oprema, "svemirska letjelica" i komponente koji nisu navedeni na drugom mjestu u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme, kako slijedi:

- Elektronska oprema posebno konstruirana ili modificirana za vojnu upotrebu te za nju posebno konstruirane komponente;

Napomena ML11.a. uključuje:

- Opremu za elektronske protumjere i opremu za elektroničke protu-protumjere (npr. oprema namijenjena za ubacivanje vanjskih ili pogrešnih signala na radar ili prijemnike za radio komunikaciju ili drukčije ometanje prijema, rada ili efikasnosti protivničkih elektronskih prijemnika, uključujući i njihovu opremu za protumjere), uključujući opremu za ometanje i protu-ometanje;
- Cijevi s podesivom frekvencijom;

- Elektronske sisteme posebno konstruiranu za praćenje elektromagnetskog spektra za vojne obavještajne ili sigurnosne svrhe ili za mjere protiv takvog nadzora i praćenja;
- Podvodne protumjere, uključujući akustično i magnetsko ometanje i zavaravanje, opremu namijenjenu za ubacivanje vanjskog ili lažnog signala na sonarne prijemnike;
- Opremu za sigurnost obrade podataka, opremu za sigurnost podataka i opremu za prenos te sigurnost linija veze uz upotrebu kriptografske funkcionalnosti;
- Opremu za identifikaciju, provjeravanje i unos šifri te opremu za upravljanje, izradu i distribuciju šifri;
- Opremu za navođenje i navigaciju;
- Digitalnu radijsku opremu za prenos informacija;
- Digitalne demodule posebno konstruirane za praćenje signala;
- "Automatizirane sisteme komandovanja i nadzora" Tehnička napomena

Za potrebe ML11.a. Napomena j. "Automatizirani sistemi komandovanja i nadzora" su elektronski sistemi uz pomoć kojih se unose, obrađuju i prenose informacije, bitne za efikasno djelovanje grupe, veće formacije, taktične formacije, jedinice, broda, podređene jedinice ili raspoloživih oružnih sistema. To se postiže upotrebom računarske i druge specijalizirane opreme namijenjene podršci funkcijama vojnog komandovanja i organizacije nadzora. Glavne funkcije automatiziranih sistema komandovanja i nadzora su: efikasno automatizirano prikupljanje, pohranu i obrada podataka; prikaz situacije i okolnosti koje utiču na pripremu i izvođenje borbenih operacija; operativni i taktički proračuni za raspoređivanje resursa između borbenih grupa ili elemenata borbenog poretka ili bojnog rasporeda u skladu s misijom ili stanjem operacije; priprema podataka za ocjenu situacije i donošenje odluka u bilo kom trenutku tokom operacije ili borbe; računarske simulacije operacija.

VAŽNA NAPOMENA Za "softver" povezan s vojnim radiom definiranim "softverom" (SDR) vidjeti ML21.

- Oprema za ometanje konstruirana ili modificirana za ometanje prijema, rada ili efikasnosti usluga pozicioniranja, navigacije ili mjerenja vremena koje pružaju "satelitski navigacijski sistemi" i za nju posebno konstruirane komponente;
- "Svemirska letjelica" posebno konstruirana ili modificirana za vojnu upotrebu i komponente "svemirske letjelice" posebno konstruirane za vojnu upotrebu.

ML12 Sistemi oružja s velikom kinetičkom energijom te pripadajuća oprema, kao i posebno konstruirane komponente za njih, kako slijedi:

- Sistemi oružja s velikom kinetičkom energijom, posebno konstruirani za uništenje cilja ili izvršenje prekida zadatka uništenja cilja;
- Posebno osmišljena sredstva za testiranje i evaluaciju te pokusni modeli, uključujući dijagnostičke instrumente i ciljeve, za dinamičko testiranje kinetičkih projektila i sistema.

VAŽNA NAPOMENA Za sisteme oružja koji koriste potkalibarsku municiju ili koji koriste samo hemijski pogon i pripadajuću municiju, vidjeti ML1 do ML4.

Napomena 1. ML12. uključuje sljedeće ako je posebno konstruirano za sisteme oružja s velikom kinetičkom energijom:

- a. Sisteme lansiranih pogona sposobnih za ubrzanje mase veće od 0,1 g do brzina većih od 1,6 km/s, u obliku pojedinačne ili brze paljbe;
- b. Opremu za generiranje primarne energije, električnu zaštitu, skladištenje energije (npr. kondenzatori velikog kapaciteta za pohranu energije), upravljanje toplinom, hlađenje, opremu za uključivanje ili upravljanje gorivom; i električne veze dovoda struje, topovske i drugih funkcija električnog pokretanja kupole;

VAŽNA NAPOMENA Za kondenzatore velikog kapaciteta za pohranu energije vidjeti također 3A001.e.2. na Listi robe dvojne namjene.

- c. Određivanje položaja, praćenje, sisteme za upravljanje paljbom ili sisteme za provjeru štete;
- d. Sisteme samonavođenja i navođenja ili divertne pogonske sisteme za projektele (lateralno ubrzanje).

Napomena 2. ML12 se primjenjuje na sisteme oružja koji rabe bilo koju od niže navedenih pogonskih metoda:

- a. Elektromagnetsku;
- b. Elektrotermalnu;
- c. Plazmu;
- d. Lagani plin ili
- e. Hemijsku (kada se koristi u kombinaciji s bilo kojim od gore navedenih).

ML13 Oklopna ili zaštitna oprema, konstrukcije, komponente i pribor, kako slijedi:

- a. Metalne ili nemetalne oklopne ploče koje imaju bilo što od sljedećeg:

- 1. Proizvedene u skladu s vojnim standardima ili specifikacijama ili
- 2. Pogodne za vojnu upotrebu;

VAŽNA NAPOMENA Za zaštitne oklopne ploče na zaštitnim prslucima vidi ML13.d.2.

- b. Konstrukcije od metalnih ili nemetalnih materijala ili njihova kombinacija, posebno konstruirane za pružanje balističke zaštite vojnim sistemima, i posebno konstruirane komponente za njih;

- c. Kacige i za njih posebno konstruirane komponente i pribor, kako slijedi:

- 1. kacige proizvedene u skladu s vojnim standardima ili specifikacijama ili usporedivim nacionalnim standardima;
- 2. kalote, unutarnja oprema ili ublaživači udara, posebno konstruirani za kacige navedene u ML13.c.1.;
- 3. dodatni elementi balističke zaštite, posebno konstruirani za kacige navedene u ML13.c.1.;

VAŽNA NAPOMENA Za druge komponente vojnih kaciga ili opremu za njih vidi relevantnu stavku u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme.

- d. Zaštitni prsluci ili zaštitna odjeća i njihove komponente kako slijedi:

- 1. Meki zaštitni prsluci ili zaštitna odjeća proizvedeni u skladu s vojnim standardima ili specifikacijama ili njihovim ekvivalentima te posebno konstruirane komponente za njih;

Napomena Za potrebe ML13.d.1. vojni standardi ili specifikacije uključuju barem specifikacije za zaštitu od krotina.

- 2. Tvrdne zaštitne oklopne ploče na zaštitnim prslucima koje pružaju balističku zaštitu jednaku ili veću od nivoa III (u skladu s normom NIJ 0101.06 iz jula 2008. ili "ekvivalentnom normom").

Napomena 1. ML13.b. uključuje materijale koji su posebno namijenjeni za izradu eksplozivno-reaktivnog oklopa ili za izgradnju vojnih skloništa.

Napomena 2. ML13.c. ne odnosi se na kacige koje ispunjavaju sve navedeno:

- a. Izrađene su prvi put prije 1970. i
- b. Nisu ni konstruirane ni modificirane za prihvatanje stavki navedenih u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme niti su njima opremljene.

Napomena 3. ML13.c. i ML13.d. ne odnose se na kacige, zaštitne prsluke ili zaštitnu odjeću kada ih korisnik nosi sa sobom za svoju ličnu zaštitu.

Napomena 4. Od kaciga posebno konstruiranih za osobe koje se bave deaktiviranjem eksplozivnih naprava ML13.c navodi samo one koje su posebno konstruirane za vojnu upotrebu.

Napomena 5. ML13.d.1. ne odnosi se na opremu za zaštitu očiju.

VAŽNA NAPOMENA Za opremu za zaštitu očiju od lasera vidjeti ML17.o.

VAŽNA NAPOMENA 1. Vidjeti također stavku 1A005. na Listi robe dvojne namjene.

VAŽNA NAPOMENA 2. Za "vlaknaste ili filamentne materijale" koji se koriste u proizvodnji zaštitnih prsluka i kaciga, vidjeti stavku 1C010 na Listi robe dvojne namjene.

ML14 "Specijalizirana oprema za vojno osposobljavanje" ili za simuliranje vojnih scenarija, simulatori posebno namijenjeni osposobljavanju uz upotrebu bilo koje vrste vatrenog oružja ili naoružanja navedenih u ML1 ili ML2 te za to posebno konstruirane komponente i pribor.

Napomena 1. ML14 uključuje generatore slike i interaktivne sisteme okoliša za simulatore ako su posebno konstruirani ili modificirani za vojnu upotrebu.

Napomena 2. ML14 ne odnosi se na opremu posebno konstruiranu za osposobljavanje za upotrebu lovačkog ili sportskog oružja.

Napomena 3. "Specijalizirana oprema za vojno osposobljavanje" uključuje vojne vrste trenažera napada, trenažera leta, trenažera radarskih ciljeva, generatore radarskih ciljeva, naprave za obuku na oružju, trenažere protupodmorničkog ratovanja, simulatore leta (uključujući centrifuge za obuku pilota/astronauta), trenažere radara, trenažere instrumenata leta, navigacijske trenažere, trenažere lansiranja projektila, opremu za ciljeve, automatske "avione", trenažere naoružanja, trenažere bespilotnih "aviona", pokretne trenažere i opremu za obuku za kopnene vojne operacije.

ML15 Oprema za prikaz slike ili za protumjere, kako slijedi, posebno konstruirana za vojnu upotrebu i za nju posebno konstruirane komponente te pribor:

- a. Oprema za snimanje i obradu slike;
- b. Kamere, oprema za fotografiranje i obradu filma;
- c. Oprema s pojačalom slike;
- d. Oprema za prikaz infracrvene ili termičke slike;
- e. Radarsko-senzorska oprema za prikaz slike;
- f. Oprema za protumjere ili protu-protumjere, namijenjena opremi navedenoj u ML15.a. do ML15.e.

Napomena ML15.f. uključuje opremu namijenjenu ometanju rada ili efikasnosti vojnih sistema za prikaz slike ili minimiziranje tih njihovih sposobnosti.

Napomena ML15. ne odnosi se na "cijevne pojačivače svjetlosti prve generacije" ili opremu koja je posebno

namijenjena ugrađivanju u "cijevni pojačivač svjetlosti prve generacije".

VAŽNA NAPOMENA Za ciljnice za oružje čiji je sastavni dio "cijevni pojačivač svjetlosti prve generacije" vidjeti ML1, ML2 i ML5.a.

VAŽNA NAPOMENA Vidjeti također 6A002.a., 6A002.b. i 6A003.b. na Listi robe dvojne namjene.

ML16 Otkivci, odljevci i ostali nedovršeni proizvodi posebno konstruirani za stavke navedene u ML1 do ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 ili ML19.

Napomena ML16. se odnosi na nedovršene proizvode kada ih je moguće identificirati po sastavu materijala, geometriji ili funkciji.

ML17 Raznovrsna oprema, materijali i "knjižnice", kako slijedi, te za njih posebno konstruirane komponente:

a. Pribor za ronjenje i podvodno plivanje, posebno konstruiran ili modificiran za vojnu upotrebu, kako slijedi:

1. Cjeloviti aparati za autonomno ronjenje s kisikom, zatvorenog ili poluzatvorenog kruga;
2. Pribor za podvodno plivanje posebno konstruiran za upotrebu s priborom za ronjenje navedenim u ML17.a.1.;
VAŽNA NAPOMENA Vidjeti također 8A002.q. na Listi robe dvojne namjene.

b. Građevinska oprema posebno konstruirana za vojnu upotrebu;

c. Nastavci, premazi i obrade za smanjenje mogućnosti otkrivanja položaja, posebno konstruirani za vojnu upotrebu;

d. Terenska inženjerska oprema posebno konstruirana za upotrebu u borbenom području;

e. "Roboti", kontrolori "robota", i "krajnje jedinice" "robota" koji imaju bilo koju od sljedećih karakteristika:

1. Posebno je konstruirana za vojnu upotrebu;
2. Uključuju sredstva za zaštitu hidrauličnih linija od puknuća uzrokovanih balističkim fragmentima (npr. uključuju samoljepljive linije) te koriste hidrauličke tečnosti tačke žarišta veće od 839 K (566 °C) ili posebno su konstruirani ili vrednovani za rad u okruženju 'elektromagnetskog impulsa' (EMP);
Tehnička napomena
Za potrebe ML17.e.3., 'EMP' ne odnosi se na uzajamni nenamjerni uticaj uzrokovan elektromagnetskim zračenjem obiljne opreme (npr. mašina, naprava ili elektronskih uređaja) ili udarom groma.
- 3.

f. "Biblioteke" posebno konstruirane ili modificirane za vojnu upotrebu sa sistemima, opremom ili komponentama, kako su navedene u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme;

g. Oprema za generiranje nuklearne energije ili pogonska oprema, koja nije ni na jednom drugom mjestu navedena, posebno konstruirana za vojnu upotrebu te posebno konstruirane ili 'modificirane' komponente za vojnu upotrebu;
Napomena ML17.g. uključuje "nuklearne reaktore".

h. Oprema i materijal, presvučen ili tretiran za smanjivanje mogućnosti otkrivanja položaja, posebno konstruirani za vojnu upotrebu, koji nisu navedeni na drugom mjestu u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme;

i. Simulatori posebno konstruirani za vojne "nuklearne reaktore";

j. Pokretne radionice posebno konstruirane ili 'modificirane' za servisiranje vojne opreme;

k. Terenski generatori posebno konstruirani ili 'modificirani' za vojnu upotrebu;

l. ISO intermodalni kontejneri ili odvojivi sanduci vozila (tj., izmjenjivi sanduci), posebno konstruirani ili 'modificirani' za vojnu upotrebu;

m. Trajekti, koji nisu navedeni na drugom mjestu u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme, mostovi i pontoni, posebno konstruirani za vojnu upotrebu;

n. Testni modeli posebno konstruirani za "razvoj" stavki navedenih u ML4, ML6, ML9 ili ML10;

o. Oprema za zaštitu od "lasera" (npr. za zaštitu očiju ili senzora) posebno konstruirani za vojnu upotrebu;

p. "Gorivni članci" koji nisu navedeni na drugom mjestu u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme, posebno konstruirani ili 'modificirani' za vojnu upotrebu.
Tehnička napomena

1. Ne koristi se od 2014.
2. Za potrebe ML17, "modificiran" znači bilo koja strukturalna, električna, mehanička ili druga promjena koja neovjnom sredstvu daje vojne karakteristike ekvivalentne drugom sredstvu koje je posebno konstruirano za vojnu upotrebu.

ML18 "Proizvodna" oprema, postrojenja za testiranje uticaja okoliša i komponente, kako slijedi:

a. Oprema koja je posebno konstruirana ili modificirana za 'proizvodnju' stavaka navedenih u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme, kao i za nju posebno konstruirane komponente;

b. Postrojenja za testiranje uticaja okoliša posebno namijenjena certifikiranju, kvalifikaciji ili testiranju stavki navedenih u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme, kao i za njih posebno konstruirana oprema koja nije navedena na drugom mjestu.

Tehnička napomena
Za potrebe ML18, pojam 'izrada' uključuje kreiranje, ispitivanje, proizvodnju, testiranje i provjeru.

ML19 Sistemi oružja usmjerene energije (DEW), s time povezana oprema ili oprema za protumjere i testni modeli, kako slijedi, te posebno konstruirane komponente za njih:

- a. "Laserski" sistemi oružja koji nisu navedeni u ML19.f.;
- b. "Sistemi oružja" snopa čestica;
- c. Radiofrekvencijski sistemi oružja visoke snage (RF);
- d. Oprema posebno konstruirana za nalaženje i identifikaciju ili odbranu od sistema navedenih u ML19.a. do ML19.c.;
- e. Fizički testni modeli za sisteme, opremu i komponente, navedeni u ML19.;

f. "Laserski" sistemi posebno konstruirani za uzrokovanje trajne sljepoće ako vid nije zaštićen, tj. ako osoba ne nosi zaštitne naočale ili ako nosi sredstva za korekciju vida.

Napomena 1. Sistemi oružja usmjerene energije navedeni u ML19 uključuju sisteme čije mogućnosti proizlaze iz kontrolirane primjene sljedećeg:

- a. "Lasera" dovoljne snage da izvrše uništenje na način sličan konvencionalnoj municiji;
- b. Akceleratora čestica koji izbacuju nabijenu ili neutralnu zraku čestica destruktivne moći;
- c. Prenosnika radiofrekvencijskih zraka visokoimpulsne snage ili visoko prosječne snage koji proizvode dovoljno snažna polja da onemoguće elektroniku na udaljenoj meti.
Napomena 2. ML19 uključuje sljedeće ako je posebno namijenjeno za sisteme oružja usmjerene energije:

- a. Opremu za generiranje primarne energije, skladištenje energije, uključivanje, opremu za kondicioniranje snage ili upravljanje gorivom;
- b. Sistemi za zahvat ili praćenje cilja;
- c. Sisteme koji mogu procijeniti oštećenje cilja, uništenje ili izvršenje prekida zadatka;
- d. Opremu za rukovanje, propagaciju ili usmjeravanje snopa;
- e. Opremu s mogućnošću brzog zaokreta zrake, za brze višestruke operacije prema cilju;
- f. Adaptivnu optiku i fazne spreznike;
- g. Ubrizgavače energije za negativne hidrogen ionske zrake;
- h. Komponente ubrzanja "kvalificirane za svemir";
- i. Opremu za kanalisiranje negativne ionske zrake;
- j. Opremu za kontroliranje i zaokretanje visokoenergetske ionske zrake;
- k. Tanke listiće metala za neutraliziranje zraka negativnih izotopa vodika "kvalificirane za svemir".

Tehnička napomena

Za potrebe ML19. "sistemi oružja" konstruirani su tako da se njima ošteti ili uništi cilj, odnosno izvrši prekid zadatka uništenja cilja.

ML20 Kriogenska i "supervodljiva" oprema, kako slijedi, te za nju posebno konstruirane komponente i pribor:

- a. Oprema posebno projektirana ili sastavljena za instalaciju u vozilima za vojnu kopnenu, morsk, zračnu ili svemirsku primjenu, s mogućnošću rada u pokretu, kao i proizvodnje ili održavanja temperature ispod 103 K (-170 °C);

Napomena ML20.a. obuhvaća mobilne sisteme koji sadrže ili koriste pribor ili komponente izrađene od nemetalnih ili neelektričnih vodljivih materijala kao što su plastika ili materijali impregnirani epoksi smolom.

- b. "Superprovodljiva" električna oprema (rotirajući strojevi ili transformatori) posebno projektirana ili sastavljena za instaliranje u vozilu za vojnu kopnenu, morsk, zračnu ili svemirsku primjenu i s mogućnošću rada u pokretu.

Napomena ML20.b. ne odnosi se na hibridne homopolarne generatore istosmjerne struje koji imaju normalnu metalnu armaturu jednog pola koja rotira u magnetskom polju proizvedenom od superprovodljivih spirala, uz uvjet da su te spirale jedina superprovodljiva komponenta u generatoru.

ML21 "Softver" kako slijedi:

- a. "Softver" posebno konstruiran ili modificiran za bilo koje od sljedećeg:
 1. "Razvoj", "proizvodnju", rad ili održavanje opreme navedene u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme;
 2. "Razvoj" ili "proizvodnju" materijala navedenih u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme ili
 3. "Razvoj", "proizvodnju", rad ili održavanje "softvera" navedenog u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme.
- b. Poseban "softver", osim onog navedenog u ML21.a., kako slijedi:
 1. "Softver" posebno konstruiran za vojnu upotrebu i posebno konstruiran za modeliranje, simulaciju ili procjenu vojnih sistema oružja;
 2. "Softver" posebno konstruiran za vojnu upotrebu i posebno konstruiran za modeliranje ili simuliranje scenarija vojnih operacija;
 3. "Softver" za određivanje efikasnosti oružja za konvencionalno, nuklearno, hemijsko ili biološko ratovanje;

4. "Softver" posebno konstruiran za vojnu upotrebu i posebno konstruiran za komandne, komunikacijske, nadzorne i obavještajne (C3I) ili za komandne, komunikacijske, nadzorne, računarske i obavještajne aplikacije (C4I);

5. "Softver" posebno konstruiran ili modificiran za provođenje ofanzivnih vojnih kibernetičkih operacija;

Napomena 1. ML21.b.5. uključuje "softver" namijenjen za uništavanje, oštećenje, degradiranje ili ometanje sistema, opreme ili "softvera" navedenih u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme, "softver" za kibernetičko izviđanje i kibernetičko komandovanje i nadzor.

Napomena 2. ML21.b.5. ne odnosi se na "otkrivanje ranjivosti" ili na "odgovor na kibernetičke incidente", koji su ograničeni na nevojnu odbrambenu spremnost ili odgovor u pogledu kibernetičke sigurnosti.

- c. "Softver" koji nije naveden u ML21.a. ili ML21.b., posebno konstruiran ili modificiran za osposobljavanje opreme koja nije navedena u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme za izvršenje vojnih funkcija opreme navedene u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme.

VAŽNA NAPOMENA Za "digitalne računare" opće namjene s ugrađenim "softverom" navedenim u ML21.c. vidjeti sisteme, opremu ili komponente navedene u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme.

ML22 "Tehnologija" kako slijedi:

- a. "Tehnologija", osim one navedene u ML22.b., koja je "potrebna" za "razvoj", "proizvodnju", upotrebu, ugradnju, održavanje (provjeru), popravak, remont ili obnovu stavki navedenih u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme;

- b. "Tehnologija" kako slijedi:

1. "Tehnologija" "potrebna" za projektiranje, održavanje i popravak kompletnih proizvodnih postrojenja za stavke navedene u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme, uklapanje komponenti u proizvodna postrojenja i upravljanje njima, čak i ako njihove komponente nisu navedene;
2. "Tehnologija" "potrebna" za "razvoj" i "proizvodnju" lakog oružja čak i kad se koristi za proizvodnju reprodukcija antikvitetnog lakog oružja;

3. Ne koristi se od 2013.

VAŽNA NAPOMENA Za "tehnologiju" koja je prethodno navedena u ML22.b.3. vidjeti ML22.a.

4. Ne koristi se od 2013.

VAŽNA NAPOMENA Za "tehnologiju" koja je prethodno navedena u ML22.b.4. vidjeti ML22.a.

5. "Tehnologija" "potrebna" isključivo za ugradnju "biokatalizatora" navedenih u ML7.i.1. u vojne noseće tvari ili vojne materijale.

Napomena 1. "Tehnologija" "potrebna" za "razvoj", "proizvodnju", upotrebu, ugradnju, održavanje (provjeru), popravak, remont ili obnovu stavki navedenih u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme ostaje pod nadzorom čak i ako se primjenjuje za stavke koje nisu navedene u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme.

Napomena 2. ML22 ne primjenjuje se na:

- a. "Tehnologiju" koja je minimalno potrebna za ugradnju, upotrebu, održavanje (provjeru) ili popravak onih stavki koje nisu kontrolirane ili čiji je izvoz odobren;

- b. "Tehnologiju" koja je "u javnom domenu" , "osnovnim naučnim istraživanjima" ili minimalnim informacijama nužnim za primjenu патената;
- c. "Tehnologiju" za magnetsku indukciju radi kontinuiranog pogona civilnih transportnih uređaja.

DEFINICIJE POJMOVA KORIŠTENIH U OVOJ LISTI

Slijede definicije pojmova korištenih u ovoj Listi, po abecednom redu.

Napomena 1. Definicije se primjenjuju u cijeloj Listi. Reference su savjetodavne i nemaju efekta na opću primjenu definiranih pojmova u cjelokupnoj listi.

Napomena 2. Riječi i pojmovi koje sadrži ova lista definicija dobivaju definirano značenje samo tamo gdje se nalaze u "pravim (dvostrukim) navodnicima". Ako su bez navodnika, riječi i pojmovi imaju općeprihvaćena značenja (iz rječnika), osim ako nije navedena lokalna definicija za određenu kontrolu.

ML1, 8, 10, 14	"Avion"	Zračno vozilo s fiksnim krilima, s krilima promjenjive geometrije, rotirajućim krilima (helikopteri), zakretnim rotorom (tilt-rotor) ili zakretnim krilom (tilt-wing).
ML22	"Osnovna naučna istraživanja"	Eksperimentalna ili teoretska istraživanja koja se načelno koriste za usvajanje novih znanja o osnovnim načelima pojava ili uočenih činjenica, koja nisu direktno usmjerena ka nekom specifičnom cilju ili praktičnoj primjeni.
ML7, 22	"Biokatalizatori"	"Enzimi" za specifične hemijske ili biohemijske reakcije ili druge biološke spojeve koji se spajaju s agensima za hemijsko ratovanje i ubrzavaju njihovo raspadanje. Tehnička napomena "Enzimi" označavaju "biokatalizatore" za specifične hemijske ili biohemijske reakcije.
ML7	"Biološki agensi"	Patogeni ili toksini, odabrani ili modificirani (na način kao što su promjena čistoće, trajnosti, virulencije, diseminacijskih karakteristika ili otpornosti na UV zračenje) s ciljem stvaranja žrtava među ljudima i životinjama, degradiranja opreme ili oštećenja usjeva ili okoliša.
ML4, 10	"Civilni avion"	"Avioni" navedeni po oznaci na objavljenim popisima potvrda o sposobnosti za zračni promet tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo iz jedne ili više država članica EU-a ili država učesnica u Wassenarskom aranžmanu za let na komercijalnim civilnim domaćim ili međunarodnim rutama ili za legitimu civilnu, privatnu ili poslovnu upotrebu.
ML21	"Odgovor na kibernetičke incidente"	Postupak razmjene potrebnih informacija o incidentu koji utiče na kibernetičku sigurnost s pojedincima ili organizacijama odgovornima za provođenje ili koordinaciju remedijacije radi otklanjanja incidenta u području kibernetičke sigurnosti.
ML17, 21, 22	"Razvoj"	Odnosi se na sve faze koje prethode serijskoj proizvodnji, kao što su: projektiranje, projektno istraživanje, analize projekta, projektni koncepti, sastavljanje i ispitivanje prototipova, šeme pilot-proizvodnje, podaci o projektu, proces pretvaranja projektnih podataka u proizvod, projekt konfiguracije, projekt integracije, nacrti.
ML21	"Digitalni računar"	Oprema koja može, u obliku jedne ili više odvojenih varijabli, izvoditi sve od navedenog: a. Primati podatke;

		b. Pohanrjavati podatke ili naredbe u stalne ili promjenjive (ispisne) uređaje za pohranu; c. Obradivati podatke uz pomoć pohranjenog slijeda naredbi koje je moguće modificirati i d. Pružati izlazne podatke. Tehnička napomena Promjene pohranjenog slijeda uputa uključuju zamjenu fiksnih uređaja za pohranu, ali ne i fizičku promjenu ožičenja ili međuspojeva.
ML17	"Krajnje jedinice"	Hvataljke, 'aktivne alatne jedinice' i svaki drugi alat koji je pričvršćen na osnovnu ploču na kraju radne ruke "robot" manipulatora. Tehnička napomena 'Aktivne alatne jedinice' uređaji su za primjenu dodatne snage, obradne ili senzorske energije na obratku.
ML8	"Energetski materijali"	Tvari ili smjese koje hemijskom reakcijom oslobađaju energiju potrebnu za predviđenu namjenu. "Eksplozivi", "pirotehnička sredstva" i "pogonske smjese" podrazredi su energetskih materijala.
ML6, 13	"Ekvivalentne norme"	Uporedive nacionalne ili međunarodne norme koje priznaje jedna ili više država članica EU-a ili države učesnice u Wassenarskom aranžmanu koje se primjenjuju na odgovarajući unos.
ML8, 18	"Eksplozivi"	Krute, tečne i plinovite tvari ili smjese tvari koje moraju eksplodirati kada se koriste kao primarna, startna ili glavna punjenja u bojevijim glavama, prilikom rušenja i drugim primjenama.
ML13	"Vlaknasti ili filamentni materijali"	Uključuju: a. neprekinute monofilamente; b. neprekinute prede i prediva; c. vrpce, tkanine, nasumične prostirke i pletenice; d. rezana vlakna, vlaknasta vlakna i koherentne vlaknaste prekrivače; e. niti, monokristalne ili polikristalne, bilo koje duljine; f. pulpu od aromatskih poliamida.
ML15	"Cijevni pojačivači svjetlosti prve generacije"	Elektrostatički fokusirane cijevi, koje koriste ulazna i izlazna optička vlakna ili staklenu čeonu ploču, multi-alkalne foto katode (S-20 ili S-25), ali ne koriste mikrokanalne pojačivače.
ML17	"Gorivni članci"	Elektrohemijski uređaj koji korištenjem goriva iz vanjskog izvora direktno pretvara hemijsku energiju u istosmjernu električnu struju.
ML22	"U javnom domenu"	To znači "tehnologija" ili "softver" koji su dostupni za javnu upotrebu bez ograničenja za njihovu daljnju distribuciju. Napomena Ograničenja u vezi s autorskim pravima ne isključuju "tehnologiju" ili "softver" od njihove upotrebe "u javnom domenu".
ML9, 13, 17, 19	"Laser"	Uređaj koji proizvodi prostorno i vremenski koherentno svjetlo putem pojačanja stimuliranom emisijom zračenja.
ML17	"Biblioteka" (parameterska tehnička baza podataka)	Skup tehničkih podataka, a upućivanjem na njih može se poboljšati rad relevantnih sistema, opreme ili komponenti.
ML10	"Vozila lakša od zraka"	Baloni i "zračni brodovi" koji uzgon ostvaruju korištenjem toplog zraka ili plinova lakših od zraka kao što su helij ili vodik. Tehnička napomena "Zračni brod" Motorno zračno vozilo koje se održava u letu uz pomoć plina (uglavnom helija,

		prethodno vodika) koji je lakši od zraka.
ML9, 17	"Nuklearni reaktor"	Uključuje dijelove i komponente koje se nalaze u reaktorskoj tlačnoj posudi ili se priključuju direktno na nju, opremu koja kontrolira nivo snage u jezgri, i komponente koje normalno sadrže, ili dolaze u direktni kontakt sa ili nadziru primarno rashladno sredstvo reaktorske jezgre.
ML8	"Prekursori"	Posebne hemikalije koje se koriste u proizvodnji eksploziva.
ML21, 22	"Proizvodnja"	Znači sve faze proizvodnje kao što su: inženjering proizvoda, izrada, integracija, sklapanje (montaža), inspekcija, ispitivanje i kontrola kvaliteta.
ML8	"Pogonska goriva"	Tvari ili smjese koje hemijskom reakcijom proizvode velike količine vrelih plinova kontroliranom brzinom radi dobijanja mehaničkog rada.
ML4, 8	"Pirotehničke tvari"	Smjese čvrstih ili tečnih goriva ili oksidatora koji, kad se zapale, prolaze kroz energetska hemijska reakcija kontroliranom brzinom radi dobijanja određene vremenske odgode ili količine toplote, buke, dima, vidljive svjetlosti ili infracrvenog zračenja. Piroforne tvari podgrupa su pirotehničkih tvari koje ne sadrže oksidatore, ali se spontano zapale u dodiru sa zrakom.
ML22	"Potrebno"	Primijenjeno na "tehnologiju", odnosi se samo na onaj dio "tehnologije" koji je posebno odgovoran za ostvarivanje ili premašivanje kontroliranog nivoa performansi, karakteristika ili funkcije. Takva "potrebna" "tehnologija" može se dijeliti između više proizvoda.
ML7	"Agensi za suzbijanje nereda"	Tvari koje, u očekivanim uvjetima upotrebe u svrhu suzbijanja nereda, kod ljudi velikom brzinom proizvode iritaciju osjetila ili onesposobljavajuće fizičke efekte koji nestaju nakon kratkog vremena nakon prestanka izloženosti. (Suzavci su podskup "agensa za suzbijanje nereda".)
ML17	"Robot"	Manipulacijski mehanizam koji može djelovati na kontinuiranoj putanji ili od tačke do tačke, može koristiti senzore i ima sve sljedeće značajke: a. multifunkcionalan je; b. sposoban je pozicionirati ili orijentirati materijal, dijelove, alate ili posebne uređaje putem promjenjivih pokreta u trodimenzionalnom prostoru; c. sadrži, u zatvorenoj ili otvorenoj petlji, tri ili više servo-uređaja, koji mogu uključivati i koračne motore i d. posjeduje mogućnost "programiranja od strane korisnika" putem metode učenja/ponavljanja ili korištenjem elektronskog računara, koje može biti programabilni logički kontrolor, tj. bez mehaničke intervencije. Mogućnost "programiranja od strane korisnika" znači mogućnost da korisnik umeće, izmjenjuje ili zamjenjuje "programe" na način koji nije: a. fizička promjena ožičenja ili međusobnih spojeva ili b. podešavanje upravljačkih funkcija uključujući unošenje parametara. Napomena Navedene definicije ne uključuju sljedeće uređaje: 1. Mehanizme za manipulaciju kojima se može upravljati ručno ili daljinski; 2. Manipulacijske mehanizme s fiksnom sekvencom (sljedom) koji su automatizirani pokretni uređaji, koji rade

		u skladu s mehanički utvrđenim programiranim pokretima. Program je mehanički ograničen pomoću fiksnih graničnika poput klinova ili zuba. Sljed pokreta i odabir putanje ili uglova ne može varirati i nije promjenjiv mehaničkim, elektronskim ili električnim putem; 3. Mehanički kontrolirane manipulacijske mehanizme s promjenjivom sekvencom (sljedom) koji su automatizirani pokretni uređaji i koji rade u skladu s mehanički utvrđenim programiranim pokretima. Program je mehanički ograničen fiksnim, ali podesivim graničnicima kao što su klinovi ili zupci. Sljed pokreta i odabir putanja ili uglova promjenjiv je u okviru fiksnog uzorka programa. Varijacije ili izmjene programiranog uzorka (npr. promjena klinova ili zamjena zuba) u jednoj ili više osi kretanja postizu se samo mehaničkim djelovanjem; 4. Manipulacijske mehanizme bez nadzora servo-uređaja koji su automatizirani pokretni uređaji s promjenjivom sekvencom (sljedom) koji rade u skladu s mehanički utvrđenim programiranim pokretima. Program može biti varijabilan, ali sekvenca (sljed) se odvija samo na osnovu binarnog signala od mehanički utvrđenih električnih binarnih uređaja ili podesivih graničnika; 5. Skladišne dizalice (kranovi) definirane kao Kartezijanski koordinatni manipulacijski mehanizmi koji su proizvedeni kao integralni dio vertikalnog skladištenja na policama, i konstruirani su za dohvrat sadržaja u pretincima na policama u svrhu pohrane ili vadenja.
ML11	"Satelitski navigacijski sistem"	Sistem koji se sastoji od zemaljskih stanica, konstelacije satelita i prijemnika kojim se omogućuje izračun položaja prijemnika na osnovu signala zaprimljenih od "satelita". Obuhvaća globalne navigacijske satelitske sisteme (GNSS) i regionalne navigacijske satelitske sisteme (RNSS). Tehnička napomena 1.: "Satelit" "Svemirska letjelica" koja nije "svemirsko vozilo" konstruirana za rad u orbiti oko Zemlje ili drugog nebeskog tijela; "sateliti" obuhvaćaju orbitalne svemirske stanice. Tehnička napomena 2.: "Svemirska letjelica" Letjelica konstruirana za rad u svemiru, održanje u njemu ili provoz kroz njega kao "satelit", "svemirska sonda" ili "svemirsko vozilo". Tehnička napomena 3.: "Svemirsko vozilo" "Svemirsko vozilo" konstruirano za prevoz tereta ili putnika. Napomena: "Svemirska vozila" uključuju letjelice konstruirane za siguran povratak na Zemlju. Tehnička napomena 4.: "Svemirska sonda" "Svemirska letjelica" koja nije "satelit" ili "svemirsko vozilo" te nije konstruirana za povratak na Zemlju.

ML4,11, 21	"Softver"	Zbirka koju čine jedan ili više "programa" ili "mikroprograma" fiksiranih na bilo kojem opipljivom mediju za zapisivanje. Tehnička napomena 1.: "Program" Slijed uputa za izvršenje procesa koji ima takav oblik, ili ga se može pretvoriti u takav oblik da ga računar može izvršiti. Tehnička napomena 2.: "Mikroprogram" Slijed elementarnih uputa, održavanih u posebnoj memoriji, čije se izvršenje započinje uvođenjem referentnih instrukcija u registar instrukcija.
ML19	"Prikladan za upotrebu u svemiru"	Projektiran, proizveden ili uspješnim ispitivanjem potvrđen kao prikladan za rad na visinama većim od 100 km iznad površine Zemlje. Napomena Oznaka da je određeni proizvod "prikladan za upotrebu u svemiru" na osnovu ispitivanja ne znači da su drugi proizvodi iz iste proizvodne serije ili serije modela isto "prikladni za upotrebu u svemiru" ako nisu pojedinačno ispitani.
ML10	"Suborbitalna letjelica"	Letjelica sa zatvorenim prostorom konstruiranim za prevoz ljudi ili tereta, konstruirana za: a. let iznad stratosfere; b. kretanja isključivo na neorbitalnim putanjama; i c. ponovno slijetanje na Zemlju s ljudima ili teretom u nepovrijeđenom, odnosno neoštećenom stanju.
ML20	"Superprovodljiv"	Odnosi se na materijale (tj. metali, slitine ili spojevi) koji mogu izgubiti cjelokupni električni otpor (tj. koji mogu postići beskonačnu električnu vodljivost i provoditi vrlo jake električne struje bez Jouleova zagrijavanja). Tehnička napomena "Superprovodljivo" stanje materijala je individualno karakterizirano "kritičnom temperaturom", kritičnim magnetskim poljem koje je funkcija temperature i kritičnom gustoćom struje koja je, međutim, funkcija i magnetskog polja i temperature. Napomena "Kritična temperatura" (ponekad se odnosi na temperaturu prenosa) određenog "superprovodljivog" materijala temperatura je pri kojoj materijal gubi sav otpor na tok direktne električne struje.
ML22	"Tehnologija"	Specifična informacija nužna za "razvoj", "proizvodnju" ili "upotrebu" određenog proizvoda. Informacija ima oblik "tehničkih podataka" ili "tehničke ispomoći". Utvrđena "tehnologija" za Zajedničku listu robe oružja i vojne opreme navedena je u ML22. Tehničke napomene 1. "Tehnički podaci" mogu biti u oblicima kao što su nacrti, planovi, dijagrami, modeli, formule, algoritmi, tabele, inženjerski nacrti i specifikacije, priručnici i uputstva napisana ili snimljena na drugim medijima ili uređajima kao što su disk, vrpca, memorije samo za čitanje. 2. "Tehnička ispomoć" može biti u obliku instrukcija, vještina, osposobljavanja, radnih znanja i konzultantskih usluga. "Tehnička ispomoć" može uključivati prenos "tehničkih podataka". 3. "Upotreba": upotreba, instalacija (uključujući ugradnju na licu mjesta),

		održavanje (provjera), popravak, remont ili obnavljanje.
ML10	"Bespilotna letjelica" ("UAV")	Bilo koji "avion" koji može poletjeti i održavati kontrolirani let i navigaciju bez ikakve ljudske posade.
ML21	"Otkrivanje ranjivosti"	Postupak utvrđivanja ili analize ranjivosti, saopćavanja ranjivosti ili analize ranjivosti u saradnji s pojedincima ili organizacijama nadležnima za vođenje ili koordinaciju remedijacije radi otklanjanja ranjivosti.